

EDİTÖRDEN

Hüseyin YAVUZ - EĞİTİMCİ

Yeni sayımızda da beraberiz. Rabbimize ne kadar hamd etsek azdır. Hakkı anlatabilmek, Hak Yol üzerinde sebat edebilmek kolay değildir. Allah Hakkı anlatmaya ve yazmaya fırsat versin. Ayağımızı O'nun yolundan ayırmasın. Eğitimdeki aksaklıkları dile getirerek yetkililerin dikkatini çekmeye çalışacağız. Kısmî ve yama olan düzenlemeler için teşekkür etmekle beraber hala düzeltilemeyen aksaklıkların bazılarını sıralayalım:

Ders müfredatları hala değerlerimizden uzaktır.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda idareci atamaları problemli ve yapılan birçok atamalar ise mahkemelik. Sınav sistemi ile yapılan atamaların, sorunları gidermesi mümkün değildir.

Bazı Ders kitapları Aralık ayında ancak tamamlanmıştır.

Birçok okullarda sınıflar 40 öğrencinin üzerindedir.

Öğrencilere uygulanan sınav sistemi ne getirip ne götürdüğü hala tartışılmaktadır.

8. sınıflar ortak sınavları 28- 29 Kasım tarihinde yapıldı.29 Kasım Cuma günü sınav saat 12.00 de özörlöler için de saat 12.15 bitti. Evrakların düzenlenmesi dönüş kutularına yerleştirilmesi ancak 13.00 de tamamlandı. Cuma vakti özellikle mi seçilmiştir?

Her alanda olduğu gibi Milli Eğitim Bakanlığında da "iktidar"- "muktedir" olabilmek satranç hamleleri devam etmektedir.

İlahiyat fakötesi mezunları formasyon almadıkları için Din Kültürü Öğretmeni olamıyor. Açık dersler ise başka branştaki öğretmenler tarafından doldurulmaktadır.

Gelişen olayları ibretle izliyoruz.Müslömanların sıkıntılarına manşetlerinde yeteri kadar yer vermeyenler,televizyonlarında bunları gündemlerinde tutmayanlar bugün haftalarca nelerden bahsediyor.Acaba bu çıkışın nedeni ne olabilir? İmam Hatipler kapatılırken, 28 Şubat baskısı varken, Yeryüzünde Müslömanlar katledilirken sesi çıkmayanlar,müslömanlar tarafında olduklarını gösteremeyenler bugün nasıl demeçler vermektedir. Tüm Müslömanlara Rabbimizin emrini hatırlatalım. "Hayır, Rabbine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiği hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam anlamıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar." (Nisâ 65) Kur'an'ın emirlerini yasak, yasaklarını emir edenler, Çıkarları için Müslöman kardeşine ihanet edenler bu ayeti iyi düşünmelidir.

Bu sayımızda ölkemizde oynanan oyunları hatırlatmak için önemli konuları işledik. Mekke'nin Fethi ve Veda Hutbesi ile İnsan haklarına vurgu yaptık.Toplumu ifsat etme yöntemlerine dikkat çektik.Yitirilen değerlerimizi anlattık. Belediyelerin hizmete geçirdiği Gençlik Lokalleri, Kadınlar Lokali, Bilgi Evleri gibi benzeri yerlerle övönen Belediye Başkanları kendileri gidince buraların hangi amaçlarla kullanılabileceğini iyi düşünmelidir.Oralara üye olan kişilerin kalplerini ne ile doldurdunuz? Şu kadar gence hizmet ettik derken Besmelesiz eğitimin hayır getiremeyeceği iyi bilinmelidir. Yeni aday olan belediye başkanlarına bir hatırlatmamız olsun. Umarım şu ana kadar yapılan hatalar algılanır.

Yeni sayımızda görüşmek dileği ile yazarlarımızı sizinle baş başa bırakıyoruz. Allah' a emanet olunuz.

SAHİBİ

ÖĞ-DER

Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına

Genel Başkan İsmail Hakkı AKKİRAZ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ

Yaygın 3 Aylık Süreli Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Erdal BİLİR

EDİTÖR

Tacettin ÇETİNKAYA

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Mete GÜNDOĞAN

Dr. Nuh SAVAŞ

Hayati ÜNLÜ

Mustafa AYDIN

Nizamettin KARS

Mecit DÖNMEZBİLEK

Nizamettin KARS

Mustafa ALKAN

İbrahim PÜR

Abdurrahman ERBAŞ

HUKUK DANIŞMANI

Prof. Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM

Mustafa DEMİR

DAĞITIM

Ömer Faruk ÖZDEMİR

GRAFİK TASARIM

KARAMETE TANITIM TASARIM

Tel: (0312) 287 40 47 - Faks: (0312) 287 41 88

Ziyabey Cad. No: 26/4 Balgat/ANKARA

BASKI

Semih Ofset

Büyük Sanayi 1. Cadde No:74

İskitler - ANKARA / 06060

Telefon: (0312) 341 40 75

Fax: (0312) 341 98 98

BASIM TARİHİ

15 Eylül 2013

YAYIN İDARE MERKEZİ

Ziyabey Cad. 1420 Sk. No: 2/1

BALGAT/ANKARA

Tel: (0312) 286 18 83

Fax: (0312) 287 61 80

Web: www.millisuur.com.tr

e-posta: bilgi@millisuur.com.tr

İçindekiler

Kur'an, İnsan, Eğitim ve Terbiye	5
Öğretmen Mürebbidir	10
Kaybolan İrfan ve İlme Talip Olmak.....	13
İmam Ebû Yûsuf	16
Hicret En Büyük Fetih En Parlak Zaferdir	20
Veda Hutbesi	26
Evlilik ve Ehliyet.....	31
Câhız (Ebu Osman Amr Bin Bahr).....	32
Veda Hutbesi'nden Çıkarılacak Dersler: İnsan Hakları ve Diğer Haklar.....	34
Kur'an'dan	36
Hadis	37
Eğitim ve Dünyalar Kazanma - 3	38
Kur'an'ı Bilmek.....	40
Okullarda Bahsedilmesi Sakıncalı Bir Kavram; Ölüm ...	42
Ben ve Öteki.....	45
Türk Eğitim Sisteminde Yabancı Etkileri ve Eğitimde 'Millî'lik.....	47
Eğitim Sistemimiz ve Dindar Nesil	54
Herkes Şuurlu Öğretmen Olamaz!.....	57
Sözün Gücü	60
İbret.....	62
Ayet.....	62
Gazel.....	63

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği yayınıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Milli Şuur Dergisi'ne aittir. Kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. Milli Şuur Dergisi basın ve meslek ilkelerine uyar. Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

Kur'an, İnsan, Eğitim ve Terbiye

05

İsmail Hakkı AKKİRAZ

Öğretmen Mürebbidir

10

Prof. Dr. Arif ERSOY

Kaybolan İrfan ve İlme Talip Olmak

13

Ömer Erkan ERDEVE

Hicret En Büyük Fetih En Parlak Zaferdir

22

Halil İbrahim KABAK

Veda Hutbesi'nden Çıkarılacak Dersler: İnsan Hakları ve Diğer Haklar

26

Salman Ahmed SHAIKH / Tercüme İbrahim PÜR

Eğitim ve Dünyalar Kazanmak-3

35

Mustafa AYDIN

Okullarda Bahsedilmesi Sakıncalı Bir Kavram; Ölüm

36

İbrahim DEMİRKAN

Türk Eğitim Sisteminde Yabancı Etkileri ve Eğitimde 'Milli'lik

42

Abdullah İKİNCİ

Eğitim Sistemimiz ve Dindar Nesil

44

Nizamettin KARS

Herkes Şuurlu Öğretmen Olamaz

52

Muharrem ÇELİK

KUR'AN, İNSAN, EĞİTİM VE TERBİYE

İsmail Hakkı AKKİRAZ - EĞİTİMCİ
ÖĞDER GENEL BAŞKANI

Bismillahirrahmanirrahim

Âlemlerin Rabbi, Rahman ve Rahim, hesap gününün sahibi, kullarına İslam'ı bir nizam olarak gönderen, Allah (c.c)'a hamd, muallimimiz, liderimiz, Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v)'ya, âline ve ashabına salât ve selam ederiz.

Allah, eşrefi mahlûkat olarak yarattığı insanın saadetini ister. İnsan, Darwin'in maymunu değildir. Materyalistlerin zannedip uydurdukları gibi, evrim hayvanı da değildir. Irkçı emperyalizmin iddia ettiği gibi üstün insanın kölesi de değildir.

İnsan, Allah'ın kulu ve emanetini yüklenmeyi kabul eden yeryüzündeki halifesidir. Allah, yarattığı kulunun dünya ve ahiret saadetini sağlayacak hak ve adalet ölçülerini peygamberleri vasıtasıyla insanlara indirdiği kitaplar ile bildirmiştir. Allah'ın insanlara hak ve adalet ölçülerini bildirdiği son kitap Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an, bütün insanlığa bir açıklama ve takva sahipleri için de bir hidayet kitabı olarak peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v)'e indirilmiştir: "Bu (Kur'an), bütün insanlığa bir açıklamadır. Takva sahipleri için de bir hidayet ve bir öğüttür." (Ali İmran: 138)

Kur'an bir hüküm ve hidayet kitabıdır. Kur'an'a uymak, ahkâmını yaşamak, ahlakına yönelmek, edebiyetle terbiyelenmek, ilmini ilim edinmek akıl sahibi bir insan için mecburi bir

KUR'AN, İNSAN, EĞİTİM VE TERBİYE

istikamettir: “İşte bu (Kur'an), bizim indirdiğimiz mübarek bir kitaptır. Buna uyun ve Allah'tan korkun ki size merhamet edilsin.” (Enam: 155) Kur'andan yüz çevirmek, O'nsuz bir hayat yaşamak ise en büyük zulüm, cahillik ve sapıklıktır: “De ki: Allah'ı bırakıp da taptığınızı, ortaklarınızı gördünüz mü? Gösterin bana! Onlar yerdeki hangi şeyi yarattılar! Yoksa onların göklerde mi bir ortaklıkları var! Yahut biz onlara, (bu hususta) bir kitap mı verdik de onlar, o kitaptaki bir delile dayanıyorlar? Hayır! O zalimler birbirlerine, aldatmadan başka bir şey vaat etmiyorlar.” (Fâtır: 40) **“İndirdiğimiz açık delilleri ve kitapta insanlara apaçık gösterdiğimiz hidayet yolunu gizleyenlere hem Allah, hem de bütün lanet ediciler lanet eder.” (Bakara:159)**

lak olmaktan kurtaracak bütün fazilet ve ilimleri ancak Kur'an ve sünnet okulunda öğrenebiliriz. Bu okulun öğrencileri olursak kazananlardan oluruz. Bu okulun temel kitabı Kur'an-ı Kerim, öğretmeni ise Hz. Muhammed (s.a.v)'dir. Bu okulda okutulan diğer bütün kitaplar Kur'an'ın izahı, görev yapan bütün öğretmenler de “Ben muallim olarak gönderildim” diyen peygamberimizin varis ve halefidir. Kur'an bize; 1- Kâinatın yaratılış sırlarını, 2- Bütün ilimlerin temel esaslarını, 3- Dünya saadetine temel esaslarını, 4- Ahiret saadetine esaslarını, 5- İman ve cihad esaslarını öğretmektedir. Kur'an bize Allah'ı kemal sıfatlarıyla birlikte öğretiyor. Bizleri diğer bütün batıl ilahlara tapınmaktan sakındırıyor. İnkârdan, nifaktan, şirkten, facirlikten, fasıklıktan ve bütün batıl işler-

Kur'an ve Allah Resülü (s.a.v), Allah'ın insanlığa en büyük ikramı ve iltifatıdır: “Andolsun ki içlerinden, kendilerine Allah'ın ayetlerini okuyan, onları (kötülüklerden ve inkârdan) temizleyen, kendilerine Kitap ve hikmeti öğreten bir Peygamber göndermekle Allah, müminlere büyük bir lütufta bulunmuştur. Hâlbuki daha önce onlar apaçık bir sapıklık içinde idiler.” (Ali İmran: 164)

KUR'AN VE SÜNNET OKULU

Bizler, bizi kâmil bir insan haline getirecek, he-

den bizi Kur'an uzaklaştırıyor. Bize, bizi en güzel biçimde Kur'an öğretiyor. “İnsanlara ufuklarda ve kendi nefislerinde ayetlerimizi göstereceğiz ki onun (Kur'an'ın) gerçek olduğu, onlara iyice belli olsun. Rabbinin her şeye şahit olması, yetmez mi?” (Fussilet: 53) Şu Kur'an ayetlerinin meallemle birlikte okuyalım: “O (Allah), insanı bir damla sudan yarattı. Fakat bakarsın ki (insan) Rabbine apaçık bir hasım oluvermiştir.” (Nahl: 4) “İncire, zeytine, Sina dağına ve şu emin beldeye yemin ederim ki, Biz insanı en güzel biçimde yarattık. Sonra da çevirdik aşağıların aşağısına attık. Fakat

iman edip salih amel işleyenler için eksilmeyen devamlı bir ecir vardır.” (Tin: 1-6) “Biz, hakikaten insanoğlunu şan ve şeref sahibi kıldık. Onları, (çeşitli nakil vasıtaları ile) karada ve denizde taşıdık; kendilerine güzel güzel rızıklar verdik; yine onları, yarattıklarımızın birçoğundan cidden üstün kıldık.” (İsra: 70) “Ey insanlar! Eğer yeneden dirilmekten şüphede iseniz, şunu bilin ki, biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra alakadan (aşlanmış yumurtadan), sonra uzuvları (önce) belirsiz, (sonra) belirlenmiş canlı et parçasından (uzuvları zamanla oluşan ceninden) yarattık ki size (kudretimizi) gösterelim. Ve dilediğimizi, belirlenmiş bir süreye kadar rahimlerde bekletiriz, sonra sizi bir bebek olarak dışarı çıkarırız. Sonra güçlü çağınıza ulaşmanız için (sizi büyütürüz). İçinizden kimi vefat eder, yine içinizden kimi de ömrün en verimsiz çağına kadar götürülür; ta ki bilen bir kimse olduktan sonra bir şey bilmez hale gelsin...” (Hac: 5) “Ne var ki insanlar kendi aralarındaki işlerini parça parça böldüler. Her gurup kendilerinde bulunan (fikir ve davranış) ile sevinip böbürlenmektedirler.” (Mü’minun: 53) “Ey insanlar! Doğrusu biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi kavimlere ve kabilelere ayırdık. Muhakkak ki Allah yanında en değerli olanınız, O’ndan en çok korkanınızdır...” (Hucurat: 13) “Şüphesiz insan, Rabbine karşı pek nankördür.” (Adiyat: 6) “Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zariyat: 56) “Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk ediniz. Umulur ki, böylece (Allah’ın azabından) korunmuş olursunuz.” (Bakara: 21)

Kur’an bize, yolumuzu eğriltmeye, bizleri İslam’dan uzaklaştırmaya çalışanları da tanıtmakta ve bizleri bunlara karşı uyanık ve duyarlı olmaya çağırmaktadır: “Ehli kitaptan bir kısmı istediler ki, ne yapıp edip sizi saptırabilsinler. Oysa onlar sadece kendilerini saptırırlar da farkına bile varmazlar. Ey ehli kitap! (Gerçeği) görüp bildiğiniz halde niçin Allah’ın ayetlerini inkâr edersiniz? Ey ehli kitap! Neden doğruyu eğriye

karıştırıyor ve bile bile gerçeği gizliyorsunuz? (Ali İmran: 69-71)

Hak nedir, batıl nedir, hayır nedir, şer nedir, helal nedir, haram nedir, doğru nedir, yanlış nedir, iyi nedir, kötü nedir, güzel nedir, çirkin nedir, faydalı nedir, zararlı nedir, adalet nedir, zulüm nedir, hayat nedir, ölüm nedir, ahiret nedir, cennet nedir, cehennem nedir? Bunları biz en doğru bir şekilde Kur’an ve Sünnet okulunda öğrenebiliyoruz. Diğerleri okulunda bunları öğrenme imkânı bulamıyoruz.

EHLİ KİTAP VE İNKÂRCILIK OKULU

HAK ile BATIL biri diğerini, diğeri ötekini etkisiz hale getirmek için birbiriyle mücadele eden iki taraftır. Hakkı HAK, batılı BATIL olarak bildiren Allah’tır. Bu, Allah tarafından dünya hayatında imtihan edilen insanoğlunun davranışlarını ölçmek için tanzim edilmiştir. Allah’ın HAK’ka razası, BATIL’a ise gazabı vardır: “Şüphesiz Kur’an, (hak ile batılı) ayıran bir sözdür.” (Tarık: 13) “Bilerek hakkı batıl ile karıştırmayın, hakkı gizlemeyin.” (Bakara: 42) “...Kâfir olanlar ise, hakkı batıla dayanarak ortadan kaldırmak için batıl yolla mücadele verirler...” (Kehf: 56) “Bilakis biz, hakkı batılın tepesine bindiririz de o, batılın işini bitirir. Bir de bakarsınız ki, batıl yok olup gitmiştir...” (Enbiya: 18)

HAK ile BATIL’ın kendi insan gücünü yetiştirmesi için okullar kurması doğaldır. HAK’kın okulları şuurlu Müslüman, muvahhid, mümin kadrolar yetiştirmeye çalışırken, BATIL’ın okulları da kendi tabiatına uygun inkârcı, münafık ve müşrik kadrolar yetiştirmenin gayreti içersindedir.

Ehli Kitap ve inkârcılık okulundan bahsederken dikkate alınması gereken en önemli unsur ŞEYTAN’dır. Bu okulu, Şeytanın okul üzerindeki etkisini görmeden tam manasıyla anlamak imkânsızdır. Rabbimiz şeytanı bize şöyle tanıtmaktadır: “...Çünkü şeytan insana «İnkâr et» der. İnsan inkâr edince de: Ben senden uzağım,

KUR'AN, İNSAN, EĞİTİM VE TERBİYE

çünkü ben âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım, der.” (Haşr: 16) “Onlar (müşrikler) Allah'ı bırakıp yalnızca bir takım dişilerden (dişi isimli tanrılardan) istiyorlar, ancak inatçı şeytandan dilekte bulunuyorlar. Allah onu (şeytanı) lanetlemiş; o da: «Yemin ederim ki, kullarımdan belli bir pay edineceğim» demiştir. «Onları mutlaka saptıracağım, muhakkak onları boş kuruntulara boğacağım, kesinlikle onlara emredeceğim de hayvanların kulaklarını yaracaklar (putlar için nişanlayacaklar), şüphesiz onlara emredeceğim de Allah'ın yarattığını değiştirecekler» (dedi). Kim Allah'ı bırakır da

şeytanı dost edinirse, elbette apaçık bir ziyana düşmüştür. (Şeytan) onlara söz verir ve onları ümitlendirir. Hâlbuki şeytanın onlara söz vermesi aldatmacadan başka bir şey değildir.” (Nisa: 117-120) “...Gerçekten şeytanlar dostlarına, sizinle mücadele etmeleri için telkinde bulunurlar. Eğer onlara uyarsanız şüphesiz siz de Allah'a ortak koşanlar olursunuz.” (Enam: 121)

Şeytan, bu okul üzerinde tam bir hâkimiyet sahibidir. Bunun için bu okulun temel hedefi insanları Allah'a kulluktan ve İslam'dan uzaklaştırmaktır. Bu okul, insanları haktan batıla dön-

dürme eğitimi yapmaktadır: “Yahudiler, Uzeyr Allah'ın oğludur, dediler. Hristiyanlar da, Mesih (İsa) Allah'ın oğludur dediler. Bu onların ağızlarıyla geveledikleri sözlerdir. (Sözlerini) daha önce kâfir olmuş kimselerin sözlerine benzetiyorlar. Allah onları kahretsin! Nasıl da (haktan batıla) döndürülüyorlar!” (Tevbe: 30)

Bu okulun temel kitapları muharref Tevrat, muharref İncil ve inkârcıların öğretileridir. Şeytan, bu okulun görünmeyen başöğretmenidir. Hahamlar, Rahipler, İnkârcı Filozoflar görünen başöğretmenlerdir. Kur'an bize şu bilgileri vermektedir: “(Yahudiler) Allah'ı bırakıp bilginlerini (hahamlarını); (Hristiyanlar) da rahiplerini ve Meryem oğlu Mesih'i (İsa'yı) rabler edindiler...” (Tevbe: 31) “Ey iman edenler! (Biliniz ki), hahamlardan ve rahiplerden birçoğu insanların mallarını haksız yollardan yerler ve (insanları) Allah yolundan engellerler...” (Tevbe: 34)

Rabbimiz olan Allah, bizim tevhid inancı istikametinde terbiye edilmemizi emretmiştir.

EĞİTİM VE TERBİYE

Eğitim ve Terbiyede asıl olan İslam'dır. Talim, insan için zaruri olan bilgilerin ve ilimlerin öğrenilmesi, terbiye ise elde edilen bu bilgilerin fert ve toplum olarak ameli meleke haline dönüştürülmesi ve davranışlara yansıtılmasıdır.

Eğitim: Her sınıf ve seviyedeki insanın düşünce ve davranışlarında, yanlış değil doğruyu, zararlı değil faydalıyı, zulmü değil adaleti, çirkini değil güzeli, kötüyü değil iyiyi seçip uygun vasıtalarla ameli meleke kazandırmaya yönelik planlı programlı çalışma sürecidir.

Rabbimiz olan Allah, bizim tevhid inancı

şı istikametinde terbiye edilmemizi emretmiştir. İnsanı tevhid inanışından uzaklaştıran, sapıklığa götüren, kâfir, münafık, fasık ve facir yapacak bir eğitim anlayışı kabul edilemez görülmüştür: “O halde (Resulüm!) Sen yüzünü hanif olarak dine, Allah insanları hangi fitrat üzerine yaratmış ise ona çevir. Allah’ın yaratışında değişme yoktur. İşte dosdoğru din budur; fakat insanların çoğu bilmezler.” (Rum: 30) İnsanın yaratıldığı fitrat İslam’dır. Eğitimin de bu fitrata uygun olması bir zorunluluktur. Peygamberimiz (s.a.v) buyuruyor: “Her doğan, İslâm fitratı üzerine doğar. Sonra, anne ve babası onu Hristiyan, Yahudi veya Mecusi yapar.” (Buhari, Ebu Davud, Tirmizi) Bu hadiste çocuğun terbiyesinde anne ve babanın etkisi vurgulanmaktadır. Anne ve babaların çocuklarını İslam’ı esas alarak yetiştirmeleri bir görevdir. Devlet ve hükümet başkanları, eğitim yöneticileri ve eğitimcilerin sorumluluğu da, tıpkı anne ve baba gibidir. Onlar hangi dini, anlayışı, zihniyeti esas almışlarsa, kabul edilen din ve zihniyetin insan tipini yetiştirmeye çalışırlar. Müslüman’ım diyen yöneticilerin kabul edeceği eğitim dini İslam, itibar edeceği eğitim kitabı Kur’an, örnek alacakları muallim ise Hz. Muhammed (s.a.v) olmak zorundadır. Bu zorunluluk Allah’ın kulu olduğumuz inancından gelir. Eğer bizler Allah’a ve ahiret gününe inanıyorsak bütün işlerimizi İslam’ca yapmak zorundayız. Bizler inanmayanların bize dayattıkları hiçbir yolu, eğitim anlayışını kabul edemeyiz: “O halde, kâfirlere boyun eğme ve bununla (Kur’an ile) onlara karşı olanca gücünle büyük bir savaş ver!” (Furkan: 52) Kimi Müslüman’ım diyen anne ve babaların, devlet ve hükümet başkanlarının, eğitim yöneticileri ve eğitimcilerin eğitimde İslam’ı değil, batıcılığı esas almaları, batının istediği insan tipini yetiştirme yolunu seçmeleri büyük bir gaflettir. Bu tercih sahibi için, ahirette büyük bir pişmanlık olacaktır: “Kâfir olanlar dediler ki: Biz hiçbir zaman bu Kur’an’a ve bundan önce gelen kitaplara inanmayacağız. Sen o zalimleri, Rablerinin huzurunda tutuklanmış, birbirlerine söz atarlarken bir görsen! Zayıf sayılanlar, büyüklük

taslayanlara: Siz olmasaydınız, elbette biz inanan insanlar olurduk, derler.” (Sebe: 31) “İşte bu Kur’an bir hidayettir. Rablerinin ayetlerini inkâr edenlere gelince, onlara en kötüsünden, elem verici bir azap vardır.” (Casiye: 11)

Çare, her alanda olduğu gibi eğitimde de Kur’an’a bağlanmaktır. Haris bin A’ver anlatıyor: Bir gün Hz. Ali şöyle dedi: “Bakınız, ben Resulullah’dan: “Yakında fitneler kopacaktır.” buyurduğunu işittim. Bunun üzerine, “Ey Allah’ın elçisi, bu fitnelerden kurtuluşun çaresi nedir?” diye sordum. “Allah’ın kitabı, Kur’an’dır.” buyurdular. Devam ettiler: “Onda, sizden öncekilerin tarihi, sonrakilerin haberi ve aranızdaki meselelerin hükmü ve çözümü vardır. O, hak ile batılı birbirinden ayıran kesin bir hükümdür. Her kim hidayeti ondan başkasında ararsa, Allah onu şaşırır. O, Allah’ın kopmayan sağlam ipi, kuvvetli fikir kitabı ve doğru yoludur. O, akılların sapıtıp şaşır-mamasına ve dillerin karışmamasına yegâne sebeptir. Kur’an, ilim adamlarının doymadığı, asla tekrarlanmaktan eskimeyen ve hayret veren üstünlükleri bitip tükenmeyen bir kitaptır. Yine O, öyle eşsiz bir eserdir ki, cinler dahi onu dinlediği zaman, “Biz, doğruluk ve olgunluk yolunu gösteren harikulade bir Kur’an dinledik.” (Cin 1) demekten kendilerini alamamışlardır. Ona dayanarak konuşan doğru söylemiş, O’nu tatbik eden se-vap kazanmış, O’nunla hükmeden adalet etmiş ve insanları O’na davet eden dosdoğru yola yöneltmiş olur.” (Tirmizi) Günümüzde bu anlayışa Milli Görüş sahiptir. Erbakan hocamız ölümüne kadar bunun için insanlığa Milli Görüşü anlatmıştır. SA-ADET PARTİSİ Milli Görüşün tek siyasi temsilcisi olarak “Önce Ahlak ve Maneviyat”ı esas alan bu eğitim anlayışını hâkim kılmak için mücadele etmektedir. Diğer Milli Görüşçü kuruluşlar da, HAK’kın eğitim anlayışını savunmakta ve bu konuda SAADET PARTİSİ ile birlikte hareket etmektedir. Batıyı ve batıcılığı referans alan partilerin tercih ettikleri yol ile maneviyatçı bir eğitim inşa edilemez. Edilmediği de görülmüştür. Muradın en doğrusunu Allah bilir vesselam.

ÖĞRETMEN MÜREBBİDİR

Prof.Dr. Arif Ersoy - Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İktisat Bölüm Başkanı

Bu güzel güzide toplulukla bizi bir araya getiren Allah 'a sonsuz hamd olsun.Yeryüzünün imarı ve islahı için beşeriyete yol gösteren rehber olan bütün peygamberlere ve peygamberlerin sonuncusu olan Peygamberimiz Muhammed (sav) salt ve selam olsun. Peygamberleri kendilerine rehber edinen yeryüzünün imarı için cihad etmiş olan İslam alimleri, mutasavvıflar,gönül insanların vefat edenlerine Allah rahmet eylesin, sağ olanlara Allah uzun ömürler versin.Bu arada ülkemizde ve yeryüzünde öze dönüşte büyük gay-

retleri olan sarf eden Merhum Prof. Dr. Necmettin Erbakan hocamızı da rahmetle yad ediyoruz.

Muhterem öğretmenlerimiz bizim Şuurlu Öğretmenler Derneği bu önemli bir etkinlik” İlköğretim ve Orta öğretimde İslam ve Ahlak “konulu paneli tertip etmiş bulunmaktadır. Kendilerini tebrik ediyorum. Şuurlu Öğretmenler demek yaratılış gayesini bilen demektir. Aslında kelime ağaçlı tepe anmalına gelir. Yani insanın önünü açarak dünyada yaratılış gayesine uygun hareket etmesini öğreten ve öbür dünyada da Allah'ın rahmetine ulaşması için yol gösteren rehber anlamına da gelir. Sosyal hayatta eğitim çok önemlidir. Toplumun gidişatını belirleyen bir uğraşıdır

eğitim. Öncelikle Allah'ın İsimlerinden biri Rabbül Âlemindir. Rab: Eğitmektir belli hedefe, yöne yöneltmektir. Cenabı hak bir denge kurdu kâinatı yarattı ve denge kurdu. Bütün varlıkları yaratılış gayesine uygun olarak tanzim etti, eğitti. Kâinatın tamamından bizim bilgimiz yok. Işığı milyar ışıık yılı bize ulaşamayan gezegenler var. Bizim bildiğimiz kadar dünyamızda varlıkları dörde ayırıyoruz. Birinci tür cansız varlıklar. Mineraller aleminde atomlarında bir program tertip etmiştir. Mineraller dünyasında silm (barış)düzeni vardır. Hiçbir mineral yaratılış gayesi dışında bir işlem yapamamaktadır. Dolayısıyla denge söz konusudur. İkinci tür ise canlı olup hareket etmeyen bitkiler alemidir. Bitkiler aleminde de Rabbül Alemin bir denge tesis etmiştir. Her bitki çekirdeği; programa göre ,yaratılış gayesine göre işlevini yerine getirmektedir.İklim değişikliği,tabiatta gelişen olaylar , çevre kirliliği Allah'ın vazen koyduğu

İklim değişikliği,tabiatta gelişen olaylar , çevre kirliliği Allah'ın vazen koyduğu düzenin insanlar tarafından tahrif edilmesindendir.

düzenin insanlar tarafından tahrif edilmesindenidir. Hâlbuki en küçüğünden en büyüğüne kadar bütün bitkiler bu çerçevede görevlerini tam manasıyla yerine getirmektedir. Üçüncüsü tür varlık hareket edip şuur sahibi olmayan hayvanlar alemidir. Orada da silm vardır. Orada da Rabbül Alemin hayvanın DNA'sında bir program derc etmiştir. O yaratıklar yüklenen programa göre hareket etmekte işlevlerini mükemmel yerine getirmektedir. Her ne kadar filmlerde hayvanlar aleminde çatışma varmış gibi görünse de orda da mutlak görev vardır. Onlar da görevlerini harfiyen yerine getirmektedir. Bir silm vardır. Kutuplardaki fok balıklarının aşırı avlanması denizlerdeki ekolojik dengeyi bozmaktadır. Dördüncü tür varlık insandır, beşerdir ve eşrefi mahlukattır.(yaratılanların en şerefliisidir.) İnsan akıl sahibidir. Farklı alter-

natifler arasında seçmeye özgürlüğüne sahiptir. İnsan dört yetenekle donatılmıştır. Düşünen bir varlıktır. Hisseden bir varlıktır,irade sahibidir ve ünsiyet sahibidir.Doğuşla bu yeteneklere sahiptir ve İslam'a uygundur.Eğitimle bu yetenekler insanı değiştirir. Eğer eğitim tevhid ve adalet merkezli ise insan Eşref-i Mahlûkat olur. Yeryüzünü imar ve islah eder. İnsanın yaradılış gayesi tevhid akidesi ve adalet çizgisinde hareket ederek islah eder. Dünya imtihan yeridir. İradesini tevhid ve adaletten yana kullanan ve yeteneklerini İslam'ın koyduğu ilkeler çerçevesinde eğiten ve geliştiren insan imtihanı kazanacaktır. Cenab-ı Allah insanı tercih özgürlüğüne bıraktığı için peygamberler göndermiştir. Yeryüzünü nasıl imar ve islah edeceğini onlar ve gönderdiği kitaplar vasıtasıyla göstermiştir. Öğretmenler hem öğretmen, hem mürebbidir. Terbiye edendir. Aynı şekilde insanın yetenekleri eğitimle geliştirilmez,tevhid ve adalet bilincinden uzak kalırsa o zaman insan tahribat bakımından yeryüzünün en şerlisidir. "Şerrül beriye"dir. İfsat ve tahribat bakımından gezegende insanla yarışacak başka varlık yoktur.Öyleyse İslami eğitim ne demektir.İnsanı silm (barış) düzenine götüren eğitimidir.Dört yeteneğin eğitiminde insanın yaratılış gayesine göre yeteneklerini geliştirmelidir.İnsanın düşünce yeteneğinin ortaya koyduğu ihtiyaçlara ilmi ihtiyaçlar denir. İslami çizgide eğitim insanı ilimde doğruyu ortaya koymak yeteneğini geliştirir. Doğru için çalış-

ma azmini ortaya koyar. İlimde doğrular ortaya konursa yeryüzü daha da gelişir. İnsanın diğer yeteneği de hissetme yeteneğidir. Hissetme yeteneğinin ortaya koyduğu ihtiyaçlara dini ahlaki ve sanatsal ihtiyaçlar diyoruz. Dolayısıyla burada kullanılan ölçütler iyi – kötü, güzel – çirkindir. Eğer insanın iyi ve güzel bilincini geliştirirsek o zaman o insan ilim ve sanatta iyi ve güzel şeyleri ortaya koyar. İnancın irade yeteneğinin ortaya koyduğu ihtiyaçlara iktisadi ihtiyaçlar diyoruz. İktisatta kullanılan ölçütler fayda ve zarar ölçüsüdür. Peygamberle insanların yeteneklerini geliştirerek, ihtiyaçlarını doğal kaynakları iyi bir şekilde kullanma bilincini ve becerilerini geliştirir. İnsanın ünsiyet dediğimiz toplu yönlenme yeteneği de siyasi ihtiyaçların kaynağıdır. Siyaset bir bakıma yönetenlerle yönetilenler arasındaki ilişkilerle ilgilidir. Siyasette kullanılan ölçütlerde adalet ve zulüm ölçütüdür. İşte peygamberleri rehber edinenler, tevhid ve adalet çizgisinde eğitim yapanlar insanın adalet duygusunu geliştirir. O yöneticiler adil davranır. Aynı şekilde yeryüzünde müfsitler de becerileri yanlış yöne ulaştırırlar. İfsadın iki temel şartı vardır: Birincisi Allah’a şirk koşturmadır. Allah’a şirk koşan dalaletten kurtulamaz. Paylaşım da haksızlık yapar. Onun için müfsitler de insanın düşünme yeteneğini yalan ve yanlışla yöneltmişlerdir. İnanma yeteneğini kötü ve çirkinlikleri yapmaya itmişlerdir. Onların eğitim sisteminde faydadan çok kaynakların israfı öne çıkmaktadır. Siyasette ise onlar adaleti ortadan kaldıran haksızlığı ortaya çıkartan eğitimler vermişlerdir. Bugün yeryüzünün ifsadı ilim de yalan ve yanlışları ortaya koymakla, ahlakta kötü ve çirkinlikleri yaygınlaştırmakla, ekonomide israf ve faydasız şeyleri üretmekle, siyasette de haksızlıklar yapmakla yeryüzünü ifsat etmektedirler. İşte Müslümanlar İslam’ın koyduğu ilkeler çerçevesinde ilimde doğruyu ortaya koymakla, ahlakta iyi ve güzeli yaymakla, siyasette adaleti öne çıkartmakla, ekonomide ise faydalıyı üretmekle yeryüzünü imar ve islah etmeye çalışmaktadırlar. Bizde eğitim imar ve islah uğraşısıdır.

Özetle şunu söylemek isterim biz insanın fitratına göre eğitilmesini istiyoruz. İslam’a göre insanın eğitilmesi insanı “Eşrefi Mahlukat” haline getirir. Sonuç olarak bugünkü toplantıyı bir matematiksel formülle özetlemek istiyorum. Gelişme eşittir imar çarpı irfandır. Aradaki ilişki artı değildir. İmar fiziki gelişmeyi ortaya koyuyor, yeryüzünün kaynaklarını, insanın yararına, insanın emrine sunarak insanın ömrünü rahat bir şekilde geçirmesine imar diyoruz. İrfan ise, insanın yaratılış gayesini bilerek diğer insanlara karşı görev ve sorumluluklarını yaratıcıya karşı sorumluluklarını bilme becerisidir. Eğitimin gayesi beşeri gelişmeyi sağlamaktır. Bugün beşeriyetin bu sisteme ve bu sistemi devam ettirecek erdemli kişilere ihtiyacı vardır.

*16 Kasım 2013 tarihinde Şuurlu Öğretmenler Derneğince düzenlenen “İlkokul ve Ortaokulda İslam ve Ahlak” konulu paneldeki açılış konuşmasıdır.

KAYBOLAN İRFAN VE İLME TALİP OLMAK

Ömer Erkan ERDEVE / Sosyolog – Eğitimci

Bilge adam bir gün talebelerini toplar ve der ki; “Şu hayatta, hiç ummadığım zamanlarda ve ummadığım kişilerden öyle şeyler öğrendim ki, hayretler içinde kaldım.” Talebelerini daha fazla merakta bırakmaz ve anlatır.

İlk olarak bir kadın şaşırttı beni. Kocası başka bir kadına âşık olmuş ve onu terk etmiş. Son derece üzgün, perişan, saç baş darmadağın bir haldeydi. “Bana kocamı bulun yalvarıyorum, size Hak dostu diyorlar, yalvarırım kocamı bulun.” diye feryat ediyordu. Ben de kadını edebe davet edeyim diye dedim ki, “Üstünü, saçını başını toparla da öyle gel karşıma.” Kadın suratıma bakakaldı ve dedi ki, “Aman Yarabbi, ben bir koca

aşkıyla saçımı başımı göremiyorum da senin için Hak aşığı diyorlar, nasıl da benim saçımı başımı, kıyafetimi gördün?” Çok utandım ve bundan büyük bir ders aldım.

İkinci olarak bir çocuk şaşırttı beni. Mumu yaktım “oğlum” dedim çocuğa. “Bu mumun ışığı nereden geliyor söyle bana.” Oğlan gülerek mumu üfledi. “Nereye gittiysen oradan geliyor.” dedi. Çok utandım ve bundan büyük bir ders aldım.

Üçüncü olarak bir sarhoş şaşırttı beni. Çamurların içinde sendeleyerek yürümeye çalışıyordu. “Nedir bu halin? Niye bu kadar içiyorsun? Bak çamurlara yuvarlanacak, kirleneceksin” dedim. Sarhoş “Ey koca ihtiyar, ben çamura yuvarlanırsam beni bir kova su temizler. Sen bende kusur gördün ya, seni hiçbir şey temizleyemez.” dedi.

Çok utandım ve bundan büyük bir ders aldım.

Bilge adam “Edebi öğretmek isterken, edebi öğrenir”. Neyi, nerede ve ne zaman öğreneceğimizin bir ölçüsü olmadığını anlatan bir kıssadır bu. Her an, her yerde öğrenmenin mümkün olduğunu anlatır bize. Hayatın bilinir, görünür ve tabelası olan mekteplerinin dışında da bizlere sürekli bir şeyler öğreten “görünmeyen mektepleri”nin var olduğunu anlatır. Lakin yirminci yüzyıl bu görünmeyen mekteplerin ve bunlardaki irfan yolculuğunun sekteye uğradığı yüzyıldır.

Ülkemiz özelinde ise; imparatorluktan cumhuriyete geçiş, cumhuriyet dönemindeki aşırı batılılaşmacı tutum ve bunun bir sonucu olarak evvelin inkârı, her on yılda bir yaşanan darbeler ve sürekli olarak paradigma değişiklikleri bu coğrafyanın mayasını (elhamdülillah) bozmasa da maalesef bir yorgunluk ve bıkkınlık iklimi yaratmıştır.

Bu süreçte; irfanın yerini kültür, tedrisatın yerini talim ve terbiye, hocanın yerini öğretmen, talebenin yerini de öğrenci almıştır. Oysaki “Hoca öğretmez, yetiştirir, aydınlatır, yaratır. Öğrenci ne demek? Talebe isteyendir; isteyen, arayan, susayan.” (Bu Ülke;99) İlmin talibe malum olacağı unutulmuş, bütün parçalanmış, teklik ve çokluk birbirine karışmış ve öğrenme dört duvarın içine sıkıştırılmıştır.

“İlahi entemaksudi” (Rabbim sensin bizim gayemiz) diyenlerin sayısı her gün biraz daha azalmaya ve ümmetten millete, milletten yığı-

na doğru bir iniş başlamıştır. Hâlbuki “Kendini yığın haline getiren bir millet payidar olamaz”. (Bu Ülke;109) Vatandaşlığı yapan kan ve toprak değil, inançtır. İnsan haysiyeti ve inanç birliğine dayanan, dini şuur, tesanüt ve sevgi olarak gören Osmanlı’nın izleri yavaş yavaş silinmiş ve yerine kaskatı bir model ikame edilmeye başlamıştır.

Çokluk âlemi denilen bu kesret çarşısında insan, maalesef suni yollarla yalnızlığını gidermeye çalışmaktadır. Hızın ve hazın önemsendiği ve bir değer olarak dile getirildiği bir yüzyıl yaşanır. Kimlikler parçalanır ve devamında aslı yukarıda kalmış olan kabuğun özünü arama mücadelesi başlar. Resulün sosyolojik anlamda yolunu izleyenler çoğalır ama hakikatine muttali olanların sayısı azalır. Artık Müslüman çoktur da mümin azalır.

Ve bugün geldiğimiz noktada “Bazı Müslüman ekoller dini o kadar politik, o kadar sosyolojik hale getirdiler ki bireyi öldürdüler, hususi alanı öldürdüler. Dinin içerisinde hiç hususi alan kalmadı. Her şey cemaat bazlı oldu. Şunu bilelim ki cemaat önemlidir ama fertlerden müteşekkildir. Ferde yatırım, ferdin tekâmülüne göre yatırım yapılmıyor.” (Evvele Yolculuk;95)

“Men arefenefsehufekadarefeRabbehu” (Kendini tanırsan Rabbini tanırsın) bir düstur olmaktan çıkmış ve tam da bu yüzyıla yakışır şekilde derin manasını kaybederek duvar yazısı olarak yerini almıştır. Diplomalı insan sayısı her gün artarda ilim sahibi insan sayısı bir o kadar artmaz.

Biz ne dersek nafiye. On dördüncü yüzyılın büyük arifi ve de âlimi Bizim Yunus’un o muhteşem ifadesinin yanında tüm söylediklerimiz kifayetsiz kalıyor.

İlim ilim bilmektir
İlim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsin
Ya nice okumaktır

Okumaktan murat ne
Kişi Hak’kını bilmektir
Çün okudun bilmezsin

Ha bir kuru ekmektir

Okudum bildim deme
Çok taat kıldım deme
Eğer Hak bilmez isen
Abes yere gelmektir

Dört kitabın mânâsı
Bellidir bir elifte
Sen elif bilmezsin
Bu nice okumaktır

Yiğirmi dokuz hece
Okursun uçtan uca
Sen elif dersin hoca
Mânâsı ne demektir

Yunus Emre der hoca
Gerekse bin var hacca
Hepisinden iyice
Bir gönüle girmektir

Artık Yunus'un dilinden konuşmak, Yunus'u anlamak ve daha önemlisi Yunus gibi nesiller yetiştirmenin zamanı çoktan gelmiştir. Kültür değil, irfan ehli. Madde değil mana ehli.

"Akıl, devlerin değil cücelerin silahı... İnanc asildir. Medeniyetler onun eseri. Biri mühendisleri yaratır, öteki kahramanları." (Bu Ülke;180) Daha çok kahraman, ama bir o kadar ehil. Yoksa emaneti kime teslim edeceğiz.

Hız ve haz çağı öğrencilerinin, test ve tost nesli olduğu aşikâr. Okul, ev, derslane... Daha çok soru, daha çok test ve aralarda da tost. Bu çocukların iyi bir öğrenci olmaları mümkün, peki ya iyi bir talebe olmaları da mümkün mü?

Birkaç dakika da çözülmesi gereken bir Türkçe ya da edebiyat sorusu bir insana ne kazandırabilir? Koca bir felsefe tarihini birkaç anlam sorusuna sığdırabilir miyiz? Matematiğin hiç mi felsefesi ya da işe yarar tarafı yok? Dört işlem ne kadar hızlı yapılırsa o kadar mı anlamlı oluyor? Tarihimiz kaç soruya sığabilir? Türkiye, Osmanlı, Selçuklu ve İslam bir vakıalar silsilesi mi ki oku geç, soru ezberle, kutucuk doldur şeklinde öğretmeye çalışıyoruz.

*Hep şikâyet ediyoruz
okumuyoruz, araştırmıyoruz
diye. Niye okuyalım ki.
Okuduklarımız hangi sınavda
karşımıza çıkacak.*

Hep şikâyet ediyoruz okumuyoruz, araştırmıyoruz diye. Niye okuyalım ki. Okuduklarımız hangi sınavda karşımıza çıkacak. Edebiyat sorularını yapabilmemiz için en azından Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatını okumaya kalksak bir sömestre sığmaz. Tarih sorularını yapabilmek için en azından Cumhuriyet dönemini okusak 1960'lara gelmeden sömestr biter.

Bu bilgiler bize fazla, lüks, gereksiz. Bırakın dershaneler pratik aspirin bilgiler versin. Kitabın kendisi değil sureti dolaşsın. Malumunuz Yüz Temel Eser seçkisi yapıldı. İyi ya da kötü. Ama kesinlikle takdire değer. Yüz Temel Eser Özeti kitabı bu seçkinin kitaplarından daha çok satıyor. Okumaya vaktimiz yok. Zaten sınavda da çıkmayacak. Bırakın çocukları. Onlar dershaneye gidecek.

Bir yerde yanlışlık var. Ya okulda ya sınavda ya da hayatta. Aslında okul ile hayat arasında da çok basit bir ayrım var: "Okulda önce öğrenir sonra sınav oluruz. Hayatta ise önce sınav olur sonra öğreniriz." Yani hayatın ve okulun sınav sistemi farklıdır. Kutucuk dolduran bir neslin hayatta yaptıkları ve yapabilecekleri şeyler de aşikâr. Öğrenciler okul sınavlarında başarılı olabilirler, ancak hayat sınavlarında ise ancak talebeler başarılı olabilir. Başlangıçta dedik ya: "İlim talibe malumdur."

Atıflar İçin Bakınız:

1-Cemil MERİÇ; Bu Ülke; İletişim Yayınları

2-Mahmut Erol KILIÇ; Evvel'e Yolculuk; Sufi Yayınları

İmam Ebû Yûsuf

(v. 182 / 798)

Kâmil ÇALIŞKAN-Eğitimci

Daha çok künyesi ile meşhur olmasına rağmen tam adı Ebû Yûsuf Ya'kub b. İbrahim b. Habîb b. Sa'd el-Kûfî'dir. Hicri 113 (m. 731) senesinde Kûfe'de doğduğu genel kabul görmüştür. Ebû Yûsuf'un büyük dedesi Sa'd b. Cubeyr ashabdan olup Hendek Savaşı'nda büyük yararlılıklar göstermesi sebebiyle Rasulullah (asv) kendisi ve soyu için hayır duada bulunmuştur. Ebû Yûsuf "O anın bereketi şu an bizimle beraberdir." demiş ve bu hadise her vakit onun için iftihar vesilesi olmuştur. Sa'd b. Büceyr daha sonra Irak'ta yer alan Kûfe şehrine yerleşmiştir. Kûfe, kuruluşunun üzerinden fazla zaman geçmeden 1500'e yakın sahabînin yerleşmesiyle önemli bir merkez haline gelmiş, Hz. Ali'nin şehri devletin yönetim merkezi yapmasıyla da kısa zamanda zengin bir

ilmi ve kültürel zenginliğe kavuşmuştur. Abbasi-ler döneminde de bu gelişmenin devam etmesi Ebû Yûsuf'un yetişmesinde belirleyici bir rol oynamıştır.

Ebû Yûsuf yoksul bir aileye mensup olarak dünyaya gelmiştir. Geçim sıkıntısı kendisinin küçük yaşta çalışmasını gerektirmiş olmasına karşın zor şartlar altında ilim tahsilini devam ettirmiştir. Söz konusu güçlükler evlendikten sonra da sürmüş, bu sebeple hocası Ebû Hanife'nin derslerini düzenli takip edememeye başlamıştır. Fakat öğrencisinin azim ve zekâsını gören Ebû Hanife, Ebû Yûsuf'un geçim masraflarını bizzat üzerine almıştır.

Başta gelen hocası İmam Ebû Hanife olmakla birlikte Ebû Yûsuf, İbn Ebî Leyla, Ebû İshak

eş-Şeybânî, Süleyman et-Temîmî, A'meş, Hişâm b. Urve, Muhammed b. Yesâr, Hasan b. Dinâr ve İsmâil b. Ümeyye gibi alimlerin de ders halkalarında bulunmuştur. Hadis ilmi, Ebû Yûsuf'un tahsil hayatında önemli bir yer tutmuş, kendisi döneminin ilmi geleneğine uygun olarak temel İslâmî dersleri aldıktan sonra hadis ilmine yönelmiştir. Bu alanda yetkinleşmek amacıyla İbn Ebî Leyla'nın meclisine 9 yıl boyunca devam etmiştir. Hocasından ayrıca kazâ ve fıkıh dersleri almıştır. Ardından hocasının ders halkasından ayrılarak ilim tahsiline Ebû Hanife'nin yanında devam etmiştir. Bu ayrılış sebepleri arasında kendisinin, Ebû Hanife'nin ilmî anlayış ve fikhî metoduna daha yakın bir çizgide olması gösterilmektedir. Ebû Yûsuf, hocasının vefatına kadar onun derslerine ara vermeden devam etmiş, 17 yıllık bu süre boyunca hocasının ilmî metodolojisini tanıyıp fetva meclislerinde bulunarak fıkıh ilminde derinleşmiştir. Bu süreç boyunca hadis öğrenimini ihmal etmeyen Ebû Yûsuf, hadis meclislerinde dinlediği hadisleri Ebû Hanife'nin ders halkalarında paylaşarak muhaddislerin görüş ve düşüncelerinin değerlendirilmesini sağlamıştır. Fakîh olmasının yanında hadis ilmine olan vukufiyeti, Haccac b. Ertat başta olmak üzere birçok muhaddişçe takdirle karşılanmış ve ehl-i rey içerisinde hadisi alınabilecek adil ve sika bir alim olarak kabul görmüştür. Hadis ilmindeki üstün yeteneğine ve güçlü hafızasına ilişkin olarak elli altmış hadisi tek sefer dinlemeyle eksiksiz rivayet edebildiği rivayet edilmiştir.

Hocası İmam A'zam Ebû Hanife'nin h. 150'de vefatından bir süre sonra, Ebû Yûsuf geçim sıkıntısı sebebiyle ailesiyle beraber Bağdat'a yerleşti. Burada Abbasî Halifesi Mehdî Billâh ile tanışan Ebû Yûsuf h. 166 senesinde kadılık görevini kabul etti. Halife Harunreşid, kurduğu kâdilkudat'lık kurumuna Ebû Yûsuf'u getirmiş, böylece kendisi fıkıh tarihinin ilk kâdilkudatı (kadıların kadısı) olmuştur. Hayatının sonuna kadar bu görevde kalan Ebû Yûsuf 5 Rebûlevvel 182'de vefat etmiştir. Cenaze namazı bizzat Harunreşid tarafın-

dan kıldırılmıştır. Kabri ise Bağdat'ın kazimiye bölgesinde kendi adıyla anılan camiin yanında bulunmaktadır.

İmam Ebû Yûsuf, ilimdeki üstün mertebesi ile İslam ulemasının her vakit takdirini kazanmış bir alimdir. Kâsım b. Züreyk, Ebû Yûsuf'un ilminin yanında cüssesinin küçüklüğünü görünce hayret etmiş ve "Allah, ilmi bir kuşun kursağına koymayı dileseydi koyardı." demiştir. İlim talebini ömrü boyunca sürdürmüş olan Ebû Yûsuf, devlet adamlarıyla görüştüğü bir sırada kendisine Eyyamu'l-Arab'a yeterince vakıf olmadığı için sultanlarla sohbetin hakkını tam olarak veremediği söylenince bir ay eve kapanarak konu hakkında çalışmış ve neticede öğrendiği bilgiler dinleyenleri hayrete düşürmüştür. Yine aynı şekilde, yaşı hayli ilerlemişken çıktığı bir hac yolculuğunda hastalandığı halde Sufyan b. Uyeyne'den kırk hadis dinleyip ezberlemiştir.

Ebû Yûsuf gençliğin yaşadığı sıkıntıları hatırlayarak ihtiyaç sahiplerine yardım elini uzatmış, vefatından önce Medine, Mekke, Kûfe ve Bağdat halkına yüzer bin dinar dağıtılmasını vasiyet etmiştir.

Ebû Yûsuf gençliğin yaşadığı sıkıntıları hatırlayarak ihtiyaç sahiplerine yardım elini uzatmış, vefatından önce Medine, Mekke, Kûfe ve Bağdat halkına yüzer bin dinar dağıtılmasını vasiyet etmiştir. Bu bağlamda sıkıntılı zamanında nafakasını üstlenen hocası Ebû Hanife'yi de daima hayır dua ile anmıştır. Bulunduğu üst düzey makam ve saraydaki itibarına paralel olarak Ebû Yûsuf büyük bir servete sahipti. En güzel şekilde giyinip en değerli atlara binmesi nedeniyle kendisini yadırgayanlara ise "Bir terzi çocuğunun ilim sa-

yesinde nerelere kadar yükselebildiğinin herkes tarafından görülmesini istiyorum.” diyerek cevap vermiştir.

Ebû Yûsuf’un ders halkasına fıkıh ve hadis tahsil etmek için Ahmed b. Hanbel, Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî, Bişr b. Velîd el-Kindî, Yahyâ b. Maîn Hilâl b. Yahyâ er-Rey, Ca’fer b. Yahyâ el-Bermekî, Hasan b. Ziyad el-Lu’luî başta olmak üzere birçok tanınmış şahsiyet katılmıştır. Sahip olduğu hadis birikimine rağmen kendisinden fazla hadis rivayet edilmemesinin en büyük nedeni olarak büyük gayret ve meşguliyet gerektiren devlet görevini yürütmesi gösterilmektedir. Ancak bunu, kendisinin devlet ricaliyle iyi ilişki içerisinde olması, resmi bir görev yürütmesi ve ehl-i rey içerisinde mütalaa edilmesi sebebiyle muhaddislerin kendisinden rivayetten çekinmesi ile de açıklayanlar vardır.

Mu’tezile, Mürcie, Cehmiyye ve Kaderiyye başta olmak üzere birçok Kelâmî mezhebin ortaya çıktığı ve kelâmî tartışmaların had safada yaygınlık kazandığı bir dönemde yaşayan İmam Ebû Yûsuf, Hz. Peygamber (asv) ve ashabının imanî konuları tartışmayı hoş görmediklerini göz önünde bulundurarak Kelâm’a mesafeli durmuştur. Bu bağlamda Kur’an’ın mahlûk olduğu görüşünü ileri sürenleri sert bir dille eleştirmiştir.

Ebû Yûsuf şöhretinin müsebbiplerinin başında onun fıkıh ilminde işgal ettiği yüksek konum, ictihad usulü ve eserleri gelmektedir. Kendisini mezhepte müctehid olarak kabul edenler olmakla birlikte birçok alim Ebû Yûsuf’un aslında mutlak müctehid olduğunu belirtmiştir. Hanefî mezhebinin önde gelen âlimlerinden olan Ebû Yûsuf uzunca bir süre kadilkudat’lık vazifesinde bulunması sebebiyle Hanefî mezhebinin amelî surette geliştirmiştir. Yine bu vazife sayesinde İslam Devleti’nin kadılarını tayin etme yetkisini haiz olmuş ve kadılar arasında Hanefî mezhebine mensup olanlara yer vererek Hanefî mezhebinin yaygınlaşıp nüfuz kazanmasında büyük rol oynamıştır. Ayrıca İmam Malik ile görüşüp ondan

hadis alması iki farklı fıkıh ekolünün yakınlaşmasına hizmet etmiştir.

Füru’-ı fıkha dair çok sayıda fetvasının bulunması yanında kendisinin takip ettiği ictihad usulünü açıkladığı bir fıkıh usulü kitabı kaleme aldığı bilinmekteyse de bu eser günümüze ulaşmamıştır. Çağdaşı alimlerin aktardıklarından kendisinin Kur’an ve Sünnet’ten sonra sahabe kavlini nazar-ı itibare aldığını ve daha sonra kıyasa başvurduğu anlamaktayız. Ebû Yûsuf, ayrıca, Bağdat’ta iki ayrı camide Cuma namazının eda edebileceğini kabul ederek maslahat ve zarureti göz önünde bulundurarak istihsan prensibini uygulamıştır. Bunun yanı sıra Hz. Ömer’in Irak arazisi için belirlediği haraç vergisi miktarını gününün şartlarına uyarlayarak örfün muhakkem olduğunu kabul etmiştir.

Ebû Yûsuf kaleme aldığı eserleriyle de gelecek nesillere zengin bir ilim hazine bırakmıştır. Hali-feye, ekonomi siyaseti bağlamında yol göstermesi için yazdığı Kitâbu’l-Harac’ın dışında İhtilafu Ebî Hanife ve İbn Ebî Leyla, Kitâbu’r-Red ‘ales-Siyerî’l-Evzâ’î kitaplarını telif etmiştir. Eserleriyle döneminin ilmi tartışma ve zenginliklerini günümüze aktaran Ebû Yûsuf, fıkıh gibi güzide bir ilim yolunda ömrünü vakfederek İslam Hukuku’nun değişen zaman ve toplumlar karşısında bozulup yozlaşmadan canlılığını korumasına ve fıkıhın tedvin edilip sağlam kaideler üzerinde gelecek Müslümanlara emanet edilmesine hizmet etme gibi yüce bir şerefe nail olmuştur.

Kaynakça

İslam Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 10. Cilt, s. 260-265.

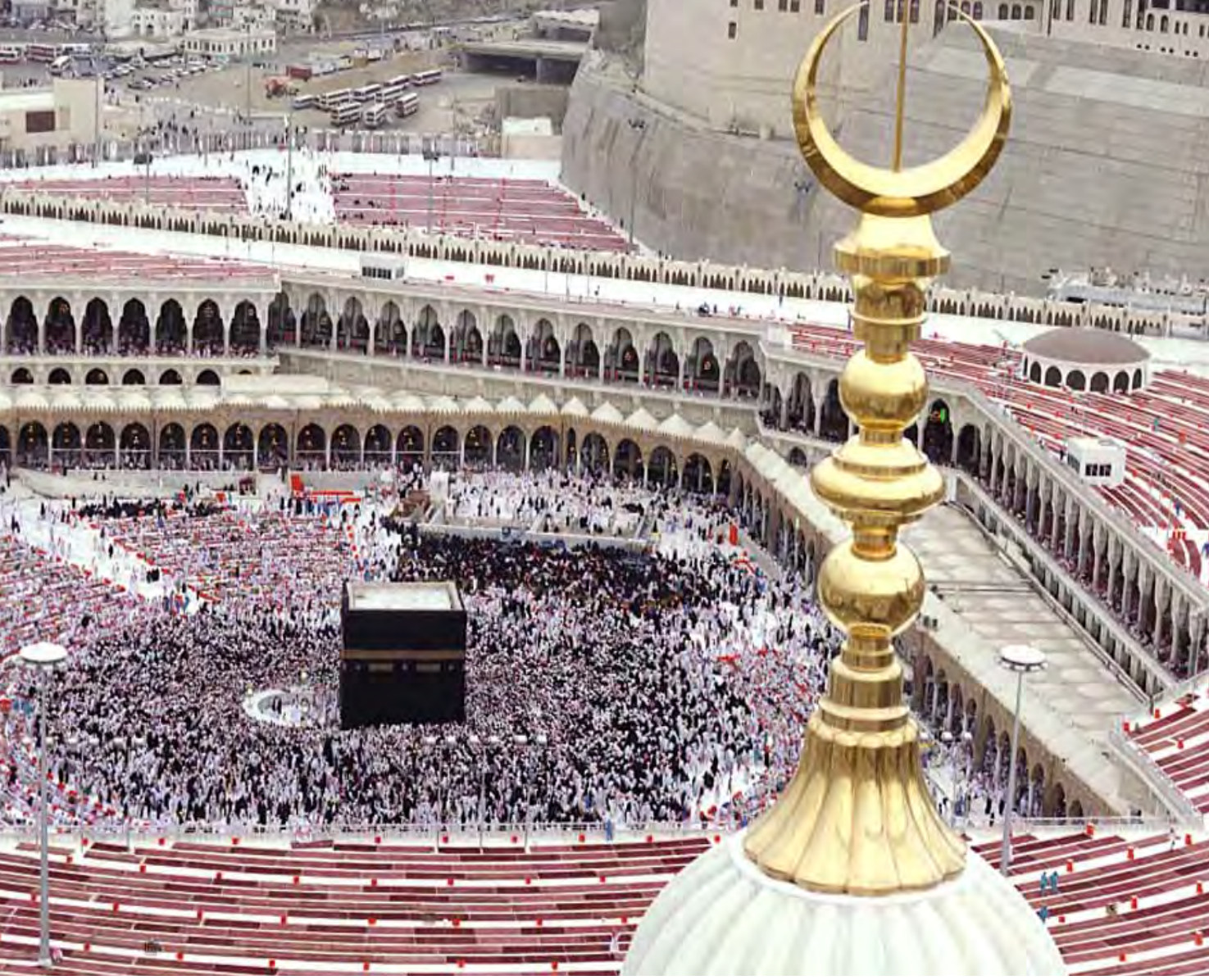
İslam Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 16. Cilt, s. 1-27.

Ebû Zehra, Muhammed (Çev. Osman Keskiöğlu), Ebû Hanife, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1999.

küçükbalcı®
altın

Sarraflar Yeraltı Çarşısı
No: 55 KONYA
T. 0.332 350 11 16
F. 0.332 350 11 17
www.mustafakucukbalci.com

HİCRET EN BÜYÜK FETİH EN PARLAK ZAFERDİR

Halil İbrahim KABAK-Eğitimci - Yazar

Hicreti gerek sözlü, gerekse yazılı olarak anlatanlar hicretin sebebi olarak Mekke müşriklerinin işkence ve baskılarını ileri sürerler. Hâlbuki hicretin asıl sebebi bir mücadelenin, bir davanın zafere ulaşabilmesi için gerekli olan bir aşamanın kat edilmesidir. Hiçbir zafer bedelsiz ve çilesiz kazanılamaz, Sünnetullah böyledir. Şayet bedelsiz bir zafer kazanılabilecek olsaydı şüphesiz bu Âlemlerin Rabbi'nin sevgilisi olan

Resul-i Kibriya efendimiz (s.a.v)'e nasip olurdu. Zira O'nun hayatını, mücadelesini iyice araştırıp incelediğimizde başarı ve zaferlerinin tamamen tabii ve sebep sonuç ilişkilerine bağlı olduğunu, "Allah'ım bizi kurtar" deyip, ciddi bir çaba göstermeden olağanüstü bir takım hadiseler meydana gelerek müminler kurtuluşa ererek hak nizamın tesis olmadığını görürüz.

Elbette inkârcıların karşı çıkışları, baskı, zulüm ve işkenceleri mücadelenin tabii yollarla ol-

masının, dolayısıyla müminlerin imtihanlarının rabbani bir cilvesidir. İslam coğrafyasını kuşatmış olan fitne ve fesadın, katliamların, zulüm ve işkencelerin son bulması için mucize bekleyen ancak ne yapacağını bilemeyen, üzerine düşeni yapmayan, bir yandan dünyanın heva ve hevesine saplanmış diğer yandan kurtuluş ümidi besleyen günümüz Müslümanlarına çok değerli bir ders ve reçetedir Hicret...

Rasulullah'ın "Ülkeler ve şehirler zorla alınır; Medine ise Kur'an ile fethedilmiştir."¹ buyurduğu rivayet edilmiştir. Memleketleri askeri güçle, savaşla ele geçirmek en kolay yöntemdir. Asıl zor olan ama en güzel olanı ise; bir inançla, bir hayat nizamıyla insanlığı tanıştıracaksınız, bunu insanlar canı gönülden benimseyecekler, buna mukabil sizi baş tacı edip hiç kimsenin burnu dahi kanamadan ülkelerini, memleketlerini size teslim edecekler, bununla da kalmayıp düşmanınızı düşman, dostunuzu dost bilip canlarını mallarını, her şeylerini feda etmeye hazır olarak emrinize amade olacaklar. İşte hicret böyle bir fethin ve tarihin emsalini henüz göremediği en parlak zaferin adıdır. Bundan dolayıdır ki, Ashâb-ı Kiram İslâmi takvimin başlangıcını tespit ederken; ne Resulullah (s.a.v)'ın bi'set zamanına, ne de vefat zamanına itibar ettiler. Fakat Medine'ye gelişine itibar ettiler.²

Hicret, asla bir kaçış değildir. Aksine; statüko-ya karşı gelip onun içerisinde erimemek, kimliğini kaybetmemek ve ötekileşmemek için onunla uzlaşmayı reddetmektir.

Hicret İslam Birliğini kurmaktır: Resulullah (s.a.v) hicretinden sonra artık bîat şartı olarak hicreti istiyordu. Bu konuyla alakalı hadislerde şöyle buyrulmaktadır: "Müşrikler arasında ikamet eden Müslüman'dan beriyim (uzağım)."³

"Müşriklerle beraber oturmayın, onlarla karışmayın. Kim onlarla birlikte oturur ve onlarla karışırsa onlar gibidir."⁴

1 Belazuri; Fütuhu'l Buldan, 1, 6

2 Buhârî, Menâkıbu'l-Ensâr, 48.

3 Ebû Dâvud, Cihâd, 105. Tirmizî, Siyer, 42.

4 Tirmizî, Siyer, 42.

Ayet ve hadislerle özellikle dinin emirlerini yerine getirmenin imkânsız olduğu yerde ikamet etmek haram kılınmıştır. Hicretten sonraki gelişmeleri de değerlendirdiğimizde dinin emirlerini yerine getirme ve yaşama özgürlüğünü kazanmanın yanında küfre galip olabilmenin şartının Müslümanların birlik olmasından geçtiğini anlıyoruz.

***Ekonominin bağımsız olması
devletin tam bağımsız
olması demektir. Ekonomik
açıdan bağımlı olmak siyasi
bağımlılığı da beraberinde
getirecek bu da başkalarının
iç işlerine karışmasını
kolaylaştıracak bir ortam
meydana gelmesine sebep
olacaktır.
Hicret tam bağımsızlıktır***

Hicret tam bağımsızlıktır: Ekonominin bağımsız olması devletin tam bağımsız olması demektir. Ekonomik açıdan bağımlı olmak siyasi bağımlılığı da beraberinde getirecek bu da başkalarının iç işlerine karışmasını kolaylaştıracak bir ortam meydana gelmesine sebep olacaktır. Ayrıca ekonomik olarak kimlere bağımlı iseniz onların ticaret anlayışı ve ahlakı da ister istemez size sirayet edecek demektir. Bu da İslam toplumunda ahlaki yozlaşmayı önlenemez boyutlara getirecek bir tehlikedir.

Peygamberimiz (s.a.v) Medine'ye hicret etmeden önce Medine ekonomisine Yahudiler hâkimdi. Medine'deki Yahudiler, aslen Medineli olmayıp buraya Yemen'den gelip yerleşmişlerdi. Medine'nin asıl sahipleri olan Evs ve Hazrec kabileleri arasına fitne ve düşmanlık tohumları serpererek birbirlerine düşürüp onların birbirleriyle savaşmalarına sebep oldular. Böylece Evs ve Hazrec kabileleri arasında yüz yirmi yıl aralık-

larla devam eden savaşlar yaşandı. Bu iki kabile arasında en son hicretten beş yıl kadar önce Buas savaşı oldu. Yahudiler Medine ekonomisini öyle bir ele geçirmişlerdi ki, Evs ve Hazrec birbiriyle savaşırken Yahudiler her iki tarafla da ticaret yapıp, özellikle savaş araçları satarak zenginleştiler.

Ekonomideki bu dışa bağımlılıktan kurtulmak için Peygamberimiz (s.a.v.)'in hicretten sonraki ilk icraatlarından birisi Medine çarşısını kurmak olmuştur. Mekke'den ticareti iyi bilerek gelen muhacirler ve üretim gücüne sahip olan Ensar ürünlerini, mallarını bu pazarda satarak Yahudilere bağımlılıktan kurtulmuş, böylece onlara karşı elde ettikleri siyasi üstünlüklerini de perçinlemiş oldular.

Çünkü Hicret; ellerindeki maddi güce güvenenleri güvendikleriyle baş başa bırakıp Hakkın yenilmez ve sarsılmaz gücüne sığınmaktır.

Hicret cihattır: Rabbimiz ayetlerinde hicret ve cihadı birlikte zikretmiştir. "İman edip de Allah yolunda hicret ve cihad edenler, (muhacirleri) barındıran ve yardım edenler (Ensâr) var ya, işte gerçek müminler onlardır. Onlar için mağfaret ve bol rızık vardır. Sonradan iman eden ve hicret edip de sizinle beraber cihad edenler de sizdendir..."⁵

***Hicret edenlerin yardımcısı
Allah'tır: "Sonra şüphesiz
Rabbin, eziyet edildikten
sonra hicret edip, ardından da
sabrederek cihad edenlerin
yardımcısıdır.***

**Hicret edenlerin yardımcısı Allah'tır:
"Sonra şüphesiz Rabbin, eziyet edildikten
sonra hicret edip, ardından da sabrederek**

cihad edenlerin yardımcısıdır. Bütün bunlardan sonra Rabbin elbette çok bağışlayan, pek esirgeyendir."⁶

İman Edipte Hicret Etmeyenler:

İbn Abbâs (r.a.)'ın rivayet ettiğine göre; bir kısım Mekkeliler İslâm'a girmiş, fakat Müslümanlıklarını açığa vuramamışlardı. Bedir Savaşı gününde müşrikler onları da beraberlerinde savaşa götürdüler. Bu insanlar savaşta Allah resulünün ordusu karşısında pasif bir durumda kalıp onlara bir zarar vermek istemeseler de onlar müşriklerin sayılarının artmasına sebep oluyorlardı. Müslümanlar da onların Mümin olduklarını biliyor ve onları hedef almıyorlardı. Ama yine de bazıları Müslümanlar tarafından atılan ok ve mızraklardan, kılıç darbelerinden isabet alıp bu savaşta öldüler. Müslümanlar bunun üzerine: "Bizim arkadaşlarımız Müslüman idiler, savaşa zorla sokuldular" deyip, onlara Allah'tan mağfaret dilediler. Bunun üzerine şu ayetler nazil oldu.⁷ "Kendilerine yazık eden kimselere melekler, canlarını alırken: "Ne işte idiniz !" dediler. Bunlar: "Biz yeryüzünde çaresizdik (mustaz'aflardık)" diye cevap verdiler. Melekler de: "Allah'ın arzı geniş değil miydi? Hicret etseydiniz ya!" dediler. İşte onların barınağı cehennemdir; orası ne kötü bir gidiş yeridir."⁸

Bir başka ayette; "İmân edip de hicret etmeyenlere gelince, onlar hicret edinceye kadar size onların mirasından hiçbir pay yoktur. Eğer onlar din hususunda sizden yardım isterlerse, sizinle aralarında sözleşme bulunan bir kavim aleyhine olmaksızın (o Müslümanlara) yardım etmek üzerinize borçtur. Allah yapacaklarınızı hakkıyla görmektedir."⁹ buyrulmaktadır.

Hicret Yurdu Olarak Medine'nin Seçiliş Hikmeti:

İlâhî hikmetlerin gereği hicret yurdu olarak seçilen Medine, Kureyş suresinde ifade buyrulan

6 Nahl Sûresi, 110.

7 İbn Kesîr, Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm, C I, s. 708

8 Nisâ Sûresi, 97.

9 Enfâl Sûresi, 72.

5 Enfâl Sûresi, 74 – 75.

“Yaz ve kış seferleriyle”¹⁰ Mekkeliler için emniyet ve geçim kaynağı olan ticaret yollarından en önemlisinin üzerinde bulunuyordu.

Mekke’nin diğer ticaret ve seyahat güzergâhı Yemen’di. Yemen de Arap yarımadasının güney ucunda Kızıl denizin Hint okyanusuyla birleştiği yerde, Tâif ise Mekke’nin güneyinde Yemen ile Mekke arasında bulunuyordu.

Efendimiz (s.a.v) davasını hâkim kılmanın en önemli aşamasını gerçekleştirmek için hicret yurdu arayışını büyük bir gayret ve fedakârlıkla sürdürmekteydi. Bu yüzden Tâiflilerin iman etmeleri yurtlarını kendisine ve davasına açmaları ümidiyle Tâif’e gitmişti. Şayet hicret Medine’ye değil de Taif’e yapılmış olsaydı, o günkü imkânlar içerisinde deniz ulaşımının henüz gelişmemiş olduğunu düşünürsek Müslümanların, müşriklerle deniz arasında sıkışıp kalmaları anlamına gelirdi. Hâlbuki hicret sadece inanç özgürlüğü sağlayacak değil, İslam’ın dünyaya açılımını da temin edecekti. Eğer zulüm ve baskının olmaması açısından Taif hicret için müsait olsaydı bile dibi çıkmaz sokak konumunda kalacağı için dünyaya açılım buradan mümkün olamazdı.

Medine Müslümanların eline geçince bu defa Mekke müşrikleri ve yönetimi, Müslümanlarla deniz arasına sıkışmış olacak, dış dünyaya yeterince açılmayacak, bulunduğu konumda hapsolüp boğazı sıkılan bir adam gibi olacaktı. Çünkü bu defa Yemen tarafı Mekke için önemli bir ticaret yeri olmakla beraber güç dengeleri açısından ticari potansiyel taşıyan Şam ile bağlantıları kopmak zorunda kalacak, Medine İslam devletiyle okyanus arasında müşrik düzen sıkışıp kalacaktı. O takdirde de Mekke, Medine yönetiminin parmaklarını gevşettiği oranda nefes alma imkânı bulacak, sıkıldığı oranda da nefes alıp veremez olacak. Yani başka bir ifade ile Medine’de yönetimi elinde tutan iradenin müsaade ettiği oranda yaşama imkânı bulacak ya da bulamayacak. Böylelikle inisiyatif Allah Resulü (s.a.v)’nün eline geçecek, Mekke’nin fethinin yolu açılacak müşrikler

ve müşrik düzen için sonun başlangıcı olacaktı.

Hicretin Gizli Tutulmasının Hikmeti:

Hiz. Ali (r.a) der ki: “Muhacirlerden hiç kimse bilmiyorum ki, gizli olarak hicret etmiş olmasın. Ömer b. Hattâb, bundan müstesnadır. O, hicret edeceği zaman, kılıcını kuşandı, yayını omzuna astı, oklarını ve mızrağını eline aldı, Kâbe’ye vardı. Kureyş müşriklerinin ileri gelenleri, Kâbe’nin yanında bulunuyorlardı. O; Kâbe’yi tavaf ettikten sonra, halkın birer birer başuçlarına dikilip:

— Anasını ağlatmak yahut çocuğunu yetim ya da karısını dul bırakmak isteyen varsa, şu vadinin arkasında gelip benimle karşılaşsın!” dedi. Hiç kimse, ardına düşüp onu takip edemedi.”¹¹ Hiz. Ömer (r.a)’in bu tavrı cesaret ve şecaatine destansı bir örnek olmuştur.

Allah Resulünün cesaret ve kahramanlığı şüphesiz Hiz. Ömer (r.a)’den aşağı değildi. Ancak O, sadece zamanının değil, kıyamete kadar tüm ümmeti için, daveti, mücadelesi, yaşantısıyla örnek alınacak bir liderdi. O, neyi nasıl yapmışsa kıyamete kadar tüm zamanlardaki ümmeti de o şeyi onun yaptığı gibi yapacaktı. O’nun ümmeti içerisindeki herkes Hiz. Ömer (r.a)’in celadet ve şecaatine sahip olamazdı. Şayet Allah Resûlü (s.a.v) de Hiz. Ömer gibi hicret etseydi tüm ümmetinin öyle yapması gerekirdi ama bunun altından da çoğu kez kalkılamazdı.

Şirk Düzenleri Hicretten Niçin Rahatsız Olurlar?

Batıl düzenler, gerçekten Hakk’a inananlara hayat hakkı tanımak istemez, her türlü zulüm işkence yollarını kullanmaktan çekinmezler. Hakkın hâkimiyetine engel olamayacaklarını anladıklarında da envai çeşit entrika ve hilelere, zulüm ve işkencelere başvururlar.

Hak-Batıl mücadelesinin tarihi seyrine baktığımızda bu mücadelenin aslında zulme ve sömürüye karşı bir mücadele olduğunu görürüz. Kur’an

10 Kureyş Suresi, 2.

11 M. Asım Köksal; İslam Tarihi, C 6, s. 130.

HİCRET EN BÜYÜK FETİH EN PARLAK ZAFERDİR

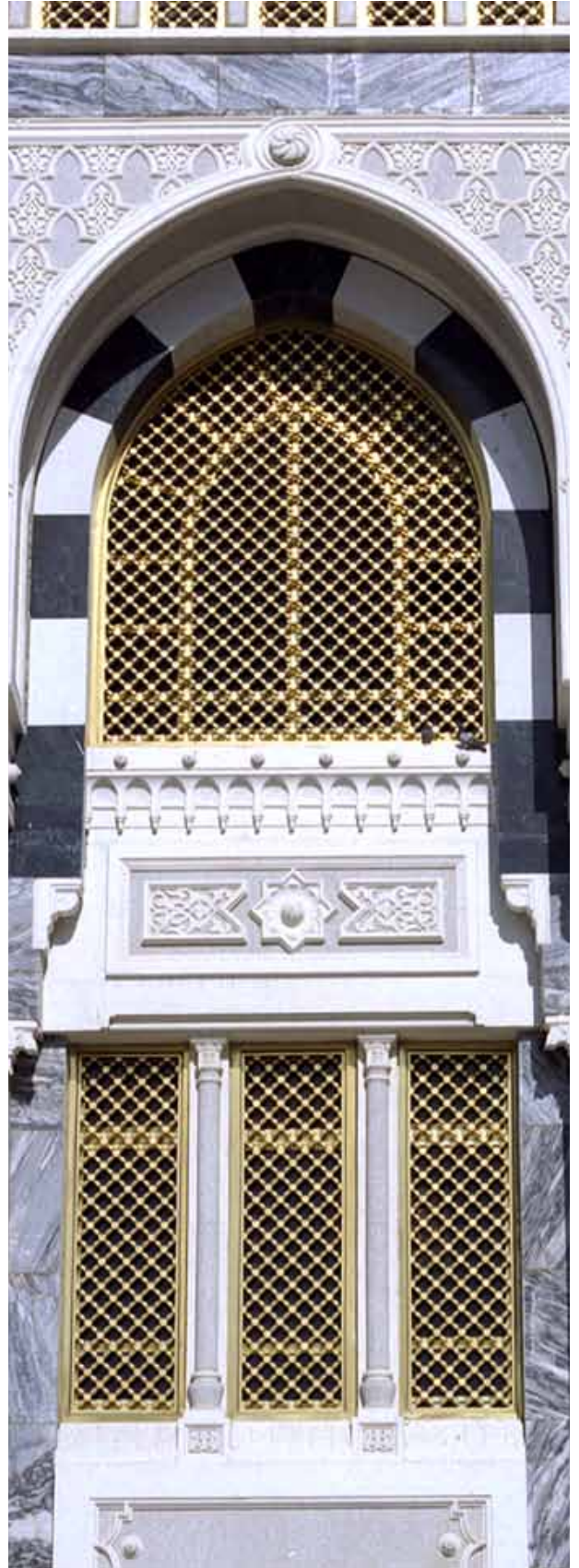
kıssalarında zikredilen tevhid mücadelesinde de batıl düzenlerin savunucularının makam, menfaat ve servet kaybından korktukları için hakka karşı şiddetle karşı çıktıkları vurgulanır.

Mekke'deki şirk düzeninin elitleri de putlardan vazgeçildiği takdirde Kâbe'nin dolayısıyla Mekke'nin tüm cazibesini kaybedeceği, putlar aracılığıyla dönen sömürü çarklarının biteceği, bunun neticesinde de para, şan, şöhret, itibar vb. hiçbir şeylerinin kalmayacağından endişe duymaktaydılar.

Hicret; rakiplerin karanlık oda rejimleriyle, derin güçlerle, suikastlarla, komplolarla ve sinsi planlarla bertaraf edildiği köle düzenini terk etmektir. Bu köle düzeninin ileri gelenlerinin yığıldıkları haksız servetleri tehdit eden bir nizam olan İslam, Allah elçisinin şahsında Mekke dışına hicret edip gitse bile orada güçlenerek dönüp sistemlerine ölümcül darbeyi vurmasından endişeleniyorlardı. Çünkü onlar menfaatlerinin ortadan kalkmasını, ilahlık davalarının sahteliğinin ortaya çıkmasını, sömürü çarklarının durmasını hiç istemezler, bunların ellerinden kaçmasından çok korkarlar. Tarih boyunca inananlara zalim düzenler eliyle yapılan zulüm, baskı ve şiddetin asıl nedeni budur.

Hicret her inanç sahibi için atılım vesilesidir: Günümüz Müslümanları İslam'ın birlik siyasetinin önemini; İsrail devletinin kuruluşunu, Avrupa'nın bir takım çapulcularının Amerika'ya yerleştikten sonra batı medeniyetini yükselişe geçirmelerini dikkatlice incelerse çok iyi anlayacaklardır.

Hâlbuki Müslümanlar arasındaki ihtilaflar, Hristiyan mezhepleri arasındaki ihtilaflar kadar ya da Yahudilerle Hristiyanlar arasındaki ihtilaflar kadar derin değildir. Tüm Müslümanların ellerinde Kur'an ve Sünnet gibi rehberleri olduğu halde küfür karşısında tek ümmet haline gelemememiz hakikaten çok acı bir tablo oluşturmaktadır.

"Denetimde Güven"

ESKİŞEHİR
ISIK
YAPI DENETİM
www.isikyapidenetim.net

Deliklitaş Mh. Asarcıklı Cd. 8/1-2 Eskişehir
T:+90 222 221 21 77 F:+90 222 220 72 53

VEDA HUTBESİ

Mustafa Burak ÇELEBİ-Eğitimci

En popüler tanımıyla insan hakları, kişilerin doğuştan kazanmış oldukları, devredilmez, dokunulmaz ve vazgeçilmez haklardır. Bu tanım genel olarak günümüzde kabul görmüştür. Yaşadığımız çağda, herkesin doğuştan sahip olduğu temel hak ve hürriyetlerini vurgulayan insan hakları kavramı, özel bir önem ve değer kazanmıştır. Bir ülkede insan haklarına gösterilen saygı, o ülkenin uygarlık düzeyinin bir göstergesi durumuna gelmiştir (Kalabalık, 2009: 19).

İnsan Hakları, insanı merkezine yerleştiren bir düşünce olarak ortaya çıkmıştır. Üstün niteliğiyle insan hakları, insan olarak var oluşumuzun objektif olarak iyi olduğu varsayımına dayanmaktadır. Aslında bu varsayımın arkasında, insanların diğer canlılara göre bazı üstün özelliklerinin bulunması ve bu üstünlüklerinden dolayı

bazı hakları doğuştan kazandıkları inancı vardır (Bozkurt, 2003: 13). İşte bu yüzden “İnsan Hakları” kavramı doğal hukuk anlayışına dayanan bir olgu olarak kabul edilmektedir. Buna göre insan, insan olmak sıfatıyla, yapısı gereği, vazgeçilmez, devredilmez, zamanaşımına uğramaz ve doğuştan kazanmış olduğu bir takım haklara sahiptir (Coşkun, 2006: 3).

İnsan haklarının felsefi temelleri ilkçağlara kadar uzanmakla birlikte, kavramın batılı anlamda sistematik ve hukuki açıdan gelişmesi 1215 yılında, İngiltere’de kralın yetkilerine bir takım sınırlamalar getiren Magna Carta’ya dayanmaktadır. İnsan hakları alanında yaşanan ilk ve en önemli gelişmelerin İngiltere’de olduğu batılı kaynaklar tarafından yazılmaktadır.

İnsan hakları konusunda İngiltere’de ortaya çıkan bu gelişmeleri XVIII. yy’da ABD ve Kıta

Avrupası'nda da Fransa takip etmiştir. Amerikan bağımsızlık mücadelesi ve Fransa'da, özgürlük, hürriyet ve eşitlik temel argümanlarıyla ortaya çıkan 1789 Fransız İhtilali, insan haklarının gelişmesine büyük katkı sağlamış ve o dönemin mev-

leşmeleri takip etmiştir. Bu sözleşmeler: "Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Üyelerinin Korunması Sözleşmesi, Çocuk Hakları Sözleşmesi, İşkenceye ve Başka Zalimce, İnsanlık Dışı ya da Onur Kırıcı Ceza ya da Davranışlara Karşı Sözleşme, Kadına

cut yönetimleri, çeşitli kurallara tabi tutulmuştur. İnsan haklarının anayasal kurallar haline gelmesi bu dönemin bir ürünüdür. İlk defa temel hak ve hürriyetler ABD Anayasası ile ortaya çıkarken bunu, Avrupa Kıtası'nda Fransa takip etmiştir.

İngiltere'de ortaya çıkan, ABD ve Fransa'da anayasal bir nitelik kazanarak gelişimini sağlayan insan hakları, II. Dünya Savaşı'nın hemen sonrasında kurulan BM Örgütü ile uluslararası bir değer olarak dünya çapında boy göstermeye başlamıştır. Birleşmiş Milletler Şartı (BM Şartı) ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (İHEB) ile uluslararası alanda önemli bir değer haline gelen insan hakları, İkiz Sözleşmeler olarak bilinen ve 1966 yılında kabul edilen Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi (KSHS) ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (ESKHS) ile daha fazla gelişme sağlamıştır. Bu sözleşmeleri daha sonra konularına göre oluşturulan diğer BM Söz-

Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Kaldırılması Sözleşmesi, Irk Ayrımcılığının Tüm Biçimlerinin Kaldırılması Sözleşmesi" dir.

İnsan haklarının kökeni, her ne kadar batılı kaynaklar tarafından 1215 yılına kadar götürülmüş olsa da, İslamiyet'in doğuşu ile birlikte, bugünkü anlamda insan hakları adı verilen, sözde batılılar tarafından ortaya çıkarılan ve hukuk kurallı haline getirilen düzenlemeler, İslam coğrafyasında daha o tarihlerde uygulamasını bulmuştur. Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V.)'in veda hutbesi, İslam'daki insan haklarının en önemli belgelerinden biridir. Veda hutbesinde geçen: "...İnsanlar! Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mübarek bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddesdir, her türlü tecâvüzden korunmuştur" ifadesi, günümüzde hiçbir şekilde müdahale edi-

lemeyen ve çekirdek haklar arasında yer alan can ve mal güvenliğinin; “....Ashabım! Dikkat ediniz, cahiliyeden kalma bütün adetler kaldırılmıştır, ayağımın altındadır. Cahiliye devrinde güdülen kan davaları da tamamen kaldırılmıştır.” İfadesi de, insanın en önemli hakkı olan yaşama hakkının bizzat Peygamberimiz tarafından tanınarak güvence altına alındığını göstermektedir.

Peygamberimizin veda hutbesinde, kadınların haklarının erkekler tarafından korunmasını öğütleyip, bu konuda Allah’tan korkulması gerektiğini vurgulaması, günümüzde çok popüler olan kadın

yürürlüğe girebilmiştir (Erşen, 2006: 14).

Yine Veda hutbesinde geçen “Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur.” İfadesi, ırk ayrımcılığının İslamiyet’te yerinin olmadığını göstermektedir. Veda hutbesi İslam’ın insan soyunun her üyesine ve hepsine bağışladığı hakları özetlemiştir. Bu vaaz, kardeşlik, birlik ve insan özgürlüğünü, insanlar arasında kimin üstün olduğunu belirleme konusunda dürüstlük kuralını vurgulamıştır. Irkın, rengin

haklarının İslamiyet tarafından benimsendiğini göstermektedir. Veda hutbesinden de daha önceye gidersek, cahiliye dönemindeki kız çocukların diri diri toprağa gömülmesi adetinın İslamiyetle birlikte ortadan kaldırılması da, İslamiyet’in kadına verdiği değeri göstermektedir. İslamiyet tarafından kadın haklarının güvence altına alınması, BM tarafından “Kadına Karşı Her Türü Ayrımcılığın Kaldırılması Sözleşmesi” adı altında 18 Aralık 1979 tarih ve 34/180 sayılı kararla kabul edilmiş, 1 Mart 1980 tarihinde üye devletlerin imzasına açılmış ve ancak 3 Eylül 1981 tarihinde

veya cinsiyetin bir insanı daha üstün ya da daha aşağı saymak için temel alınmasına da veda hutbesinde karşı çıkmıştır (Khwaja Gulam, 2009: 169-170). Kadın hakları konusunda olduğu gibi ırk ayrımı konusunda da, “İrk Ayrımcılığının Tüm Biçimlerinin Kaldırılması Sözleşmesi”, BM Genel Kurulu tarafından 21 Aralık 1965 tarihinde kabul edilip, devletlerin onayına sunulmuş ve bu sözleşme, gerekli formalitelerin tamamlanmasıyla 4 Ocak 1969 tarihinde yürürlüğe girmiştir (Çağiran, 2011: 162). Tüm bunlardan da anlaşılacağı gibi, Veda hutbesinde yer alan insan haklarına

ilişkin hükümler, batılılar tarafından yüzyıllar sonra kabul edilmiştir.

Veda hutbesinden bağımsız olarak Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V)'in develerin sırtına fazla yük yüklenmemesini ashabına tavsiye etmesi, bırakın insan haklarını, hayvan haklarının da İslamiyet tarafından ne denli gözetilmiş olduğunu gözler önüne sermektedir.

Veda hutbesinden bağımsız olarak Peygamberimiz Hz. Muhammed (S.A.V)'in develerin sırtına fazla yük yüklenmemesini ashabına tavsiye etmesi, bırakın insan haklarını, hayvan haklarının da İslamiyet tarafından ne denli gözetilmiş olduğunu gözler önüne sermektedir.

Evet, insan hakları kavramı batılılar tarafından 20. yy'da icat edilmiş bir kavramdır. Bir bölgede ya da bir toplulukta herhangi bir sorun varsa, bu sorunu gidermek için yazılı kurallar hazırlanır. İnsan haklarının yazılı bir kural haline getirilmesi, sistematikleştirilmesi ve anayasal metinlerde yerini alması, batılıların insan haklarıyla ilgili sıkıntılarının olduğunu göstermektedir. İslamiyetin doğuşuyla birlikte müslümanlar, Batılıların yaptığı gibi insanlık dışı uygulamalara başvurmadıkları için, "insan hakları" adı altında bir kurallar manzumesi hazırlamaya gerek duymamışlardır.

Tarih boyunca, mezhep savaşları, soykırımlar, sömürge yarışları, iki büyük dünya savaşı, Batı diye tabir ettiğimiz topraklarda yaşanmıştır. Tüm bu trajedik olaylardan sonra, sözde dünya barışını sağlamak amacıyla BM Örgütü kurulmuş ve bu örgüt, 1948 yılında İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ni kabul etmiştir. Geçmişte Bosna'da ve Kosova'da; günümüzde ise, Mısır'da, Suriye'de,

Irak'ta, Filistin'de, Arakan'da, Afganistan'da ve dünyanın daha saymadığımız birçok İslam Bölgesi'nde yaşanan katliamlara karşı, BM'nin kayıtsız bir tutum sergilemesi, Batı Dünyası'nın insan hakları konusundaki samimiyetsizliğini ortaya koymaktadır.

Geçmişte insanlık katliamı yaparak milyonlarca insanın ölümüne sebep olan milletler, bugün biz müslüman ülkelere insanlık dersi vermeye çalışmaktadırlar. Bu durumdan kurtulmak isteyen müslüman ülkelerin yapacağı şey, Batı dünyasına karşı tek vücut olacak bir İslam Birliği kurmak; insan haklarını Batılıların tekeline vermeyerek, İslami esaslara göre düzenlenmiş yeni bir "İslam İnsan Hakları" belgesi hazırlamak; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Uluslararası Adalet Divanı'na alternatif oluşturacak yeni bir İslam İnsan Hakları Mahkemesi'ni ve çeşitli insan hakları kurullarını hayata geçirmektir.

Yararlanılan Kaynaklar

- BOZKURT, Enver. (2003). İnsan Haklarının Korunmasında Uluslararası Hukukun Rolü. (1. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- COŞKUN, Vahap. (2006). İnsan Hakları: Liberal Açıdan Bir Tahlil. (1. Baskı). Ankara: Liberte Yayınları.
- ÇAĞIRAN, Mehmet Emin. (2011). *Uluslararası Alanda İnsan Hakları*. (2. Baskı). Ankara: Barış Kitap.
- ÇELEBİ, Mustafa Burak. (2012). İnsan Haklarının Uluslararası Düzeyde Korunması ve Birleşmiş Milletler Sistemi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- ERŞEN, Umut Belek. (2006). *Birleşmiş Milletler Kadınlarla Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi ve Denetim Mekanizması*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- KALABALIK, Halil. (2009). İnsan Hakları Hukuku. (2. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- KHWAJA GULAM, Sadık. (2009). *"Bugünkü İslam'da İnsan Hakları"*. İnsan Haklarının Felsefi Temelleri. (Edt: İoanna Kuçuradi). (Çeviren: Abdullah Kaygı). (3. Baskı). Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu. ss. 167-178.

İnşaat İskele ve Kalıp Sistemleri
Practical Scaffolding Systems

*Daha Yüksekçe,
Daha Güvenle...*

Organize Sanayi Bölgesi 30. Cadde No:23 Melikgazi / KAYSERİ / TURKEY
Tel: +9 0352 321 30 60 - 352 321 30 61 Web: www.pratikiskele.com

EVLİLİKTE EHLİYET

Ayşegül Keskin- Psk. Danışman

İnsan aslında evlilik öncesinde “Evlilik nedir ve ne anlama geliyor?” sorularını kendine yöneltip cevabını da net verebilmelidir.

Yaşadığı sıkıntılardan kurtulma yolu, bir yenilik arayışı, aradığı değeri bulma çabası olarak yapılan evliliklerde hayal kırıklığı ihtimali yüksektir. Kendi içinde sağlam temellere oturtulamamış evlilik yaklaşımı çiftlerin imza sonrasında da oturtulamıyor.

Kişinin birey olarak sorumluluklarını yerine

getirebilmesi eş olmasına da izin veren ehliyetlidir. Bunlar kısaca bireyin kendi bakım ve yönetimi, sosyal ilişkileri, bu sosyal ilişkilerde çıkan sorunlara yaklaşımı, ortak çözüm bulma isteği, sorun ve stresle baş etme becerisi, iletişim tarzı, zaman kullanımı şeklinde sıralanabilir.

Nişanlılık döneminde her ne kadar kişilerin birbirlerine tedbirli ve sınırlı yaklaşımları olsa da aslında insanlar kendilerini gizlemezler. Sadece karşıdaki eş adayı bunu ya fark etmez veya fark etmek istemez. Daha sonra bunun halledileceği ümidini taşır.

EVLİLİK VE EHLİYET

Evlilik öncesinde yaşanan her sorun aslında evlilik sonrasında da yaşanma riskini taşır. Bu sorunların olması ve çözüm şekli evlilikle birlikte oluşacak ilişkinin sinyallerini de verir.

Kişilerin anlayışlı olma adı altına yaşadıkları sorunların getirisini içlerinde biriktirmeleri gerginlik yaratır, bu da uzun vadede iki tarafı da zorlar. Olayların halledilme şekli, bir tarafın mağdur olduğu hissini yaşattığı sürece bu, ilişkinin çatışmaya gitmesine de sebep olur.

Evlilikler karşılıklı sorumluluk ve fedakârlıkları kaldırabilme, ortak kararlar alabilme, ortak hareket edebilme merkezleridir. Evlilik sisteminde huzur denilen şey, ancak karşılıklı olduğunda kazanılabilir.

Evlilik sorunlarının genellikle; karşılıklı paylaşım, özel ve değerli olma, güven ve emniyet, yargılanmadan kabullenilme, onaylanma ve sevilme konuları üzerinden yaşandığını görüyoruz. Çünkü temel mesele koşulsuz sevgi ve güven.

Evlilikler karşılıklı sorumluluk ve fedakârlıkları kaldırabilme, ortak kararlar alabilme, ortak hareket edebilme merkezleridir. Evlilik sisteminde huzur denilen şey, ancak karşılıklı olduğunda kazanılabilir.

Bireyler evlilik öncesinde birçok umut ve beklentileriyle yol alır. Ancak karşı tarafın beklentilerini çoğunlukla

fark etmezler. Bu da evlilikte sorunlara sebeptir. Çünkü karşının da beklentileri ile karşılaşılınca hesaplanmayan çatışmalar ortaya çıkar.

Evlilikteki beklentiler, aileler, 3. Şahıslar (arkadaş ve akrabalar) ile ilişkiler, kazanılan paranın tasarrufu, ev düzeni, cinsellik, çocuk ve disiplin üzerine evlilik öncesinde eş adaylarınca konuşulması gerekenlerdendir.

Kişinin kendi mutluluğu adına beklentileri yanında, karşı taraf acaba ne beklentide diye merak etmesi gerekir. Ayrıca ben karşı tarafın beklentilerine cevap verebilir miyim sorusunun cevabı da evlilik adına kıymetlidir.

Bir elektronik eşyayı alınca kullanma kılavuzu okumadan dokunulmaz. Fakat evlilik gibi çok önemli hayati ve kadersel bir akitte, paldır küldür bilinçsizce o sisteme girmekte bir beis görülmez.

Evlilikle birlikte eşlerin birbirlerine alışma ve birbirlerini tanıma süreci, yaklaşık 2 yıldır. Bu dönem, en çok çatışmaların yaşanacağı dönemdir. Bu dönemde sağlıklı tepkiler sergileyebilen ve çözüm odaklı sorunları çözme becerisine sahip olan çiftler sağlam temellere oturmuş ilişki götürebilir.

İnişli çıkışlı zorlu hayatın içinde ilişkilerin de ara ara sınavlardan geçmesi normaldir. Fakat burada sonuca götüren, normalliğin fark edilmesi ve olgunlukla karşılanmasıdır.

Özetle; birey olmadan eş, eş olmadan da ebeveyn olmak gerek.

Türkiye'de ilk!*

DUYDUK DUYMADIK DEMEYİN!

KURU YOLUM ERPİLİÇ'TE!

Sıcak suyla tüy yumuşatma bitti.
Kuru Yolum geldi.
Daha fazla sağlık, daha fazla
hijyen geldi.

KURU YOLUM

Türkiye'de ilk!*

Piliç alırken
bu etiketi arayın!

www.kuruyolum.com.tr

Her piliç Erpiliç değildir

*Geleneksel usullere uygun,
el değmeden kuru yolum.

facebook.com/Kuruyolum

twitter.com/kuruyolum

VEDA HUTBESİ'NDEN ÇIKARILACAK DERSLER: İNSAN HAKLARI VE DİĞER HAKLAR

Salman Ahmed Shaikh - Bahria Üniversitesi
İş Yönetimi Enstitüsü Öğretim Üyesi
Tercüme: İbrahim Pür - Gazi Üniv. İng. Okut-
manı

Hazreti Muhammed (SAV) son konuş-
masını (Veda Haccı Hutbesi olarak
da bilinir) Hicretin 10. Yılında Zilhic-
ce ayının 9. gününde yapmıştır. Bu hutbe Arafat
Dağı'nın vadisinde yapılmıştır.

Kısa, öz ve net bir mesaj veren en iyi belagat
örneklerinden birisidir ve bu mesajın içeriği her
hangi bir mesajın verebileceği en insancıl, en ras-
yonel ve adalet ve eşitliğe değinen en iyi içerik-
lerden biridir. Hutbede verilen mesaj on dört yüz
yıldan daha öncesi bir zamana aittir ancak hala
eşitlik ve adalet konularıyla ilgili her türü konuyu
kapsayan bir konuşmadır ve İslam inancının ger-
çek mesajını ve felsefesini veren bir öze sahiptir.

Bu kısa yazıda, her ne kadar mesaj neredeyse
bir buçuk milenyum önce verilmiş olsa da hala
toplumlara ışık tutmaya devam eden bu hutbenin
değerli birkaç noktasının altını çizmeye çalışalım
(alıntılar Siratİbn-i Hişam'dan).

Aşağıdaki pasaj İslam'da sosyal eşitliğin öne-
mini tanımlamaktadır:

"Ey İnsanlar! Biz sizi bir erkek ile bir dişiden
yarattık birbirimizi tanıyabilmeniz için sizi mil-
letlere ve kabilelere ayırdık. Allah katında en de-

ğerliniz en muttaki olanınızdır. Dikkat edin hiçbir
Arap'ın Arap olmayana Arap olmayanın da Arap'a
hiçbir beyazın zenciye, zencinin de beyaza takva-
dan başka bir şeyle üstünlüğü yoktur. Şüphesiz
Allah katında en değerliniz O'na karşı gelmekten
en çok sakınanınızdır."

Aynı hutbede, Peygamber Efendimiz (SAV) fa-
izi yasaklamış ve sosyal ve ekonomik eşitsizliğin
temel neden olan bu şeytani olayı ortadan kaldır-
mıştır.

Peygamber Efendimiz (SAV) buyurmuştur ki:

*"Cahiliyetten kalma bu çirkin
âdetin her türlü sü ayağımın
altındadır. İlk kaldırdığım faiz
de Abdülmuttalib'in oğlu (am-
cam) Abbas'ın faizidir."*

Özel mülkiyet haklarının önemini belirten
Peygamber Efendimiz (SAV) şöyle buyurmuştur:

"Ey insanlar, kanlarınız ve mallarınız; bu ayı-
nızda, bu ilinizde, bu gününüzün dokunulmazlığı
gibi dokunulmaz (her türlü tecavüzden korun-
muştur). İyi bilin ki Rabbinizin huzuruna çıka-

caksınız. O, size yaptıklarınızı soracak.”

Peygamber Efendimiz (SAV) kadın haklarını tanımlarken şöyle buyurmuştur:

“Sizin kadınlarınız üzerinde haklarınız vardır, kadınlarınızın da sizin üzerinde hakları vardır. Onların sizin üzerinizdeki hakları da onlar iyilik etmeniz, giyeceklerini ve yiyeceklerini sağlama-nızdır. Eşlerinize iyi davranın. Onlara zulmetme-yin. Zira onları Allah'ın emaneti olarak aldınız.”

Allah Resulü (SAV) Müslüman kardeşliği kavramına vurgu yaparken şöyle buyurmuştur:

“Sözümü iyi dinleyiniz ve iyi belleyiniz! Müslüman Müslüman'ın kardeşidir ve böylece bütün Müslümanlar kardeşlerdir. Kölelerinizin haklarına da riayet edin; onlara yediklerinizden yedin, giydiklerinizden giydirin. Bağışlayamayacağınız bir hata işlerlerse elinizden çıkarın, ama cezalandırmayın”.

Dolayısıyla, sosyal eşitlik, kardeşlik, bireysel özgürlük ve karşılıklı işbirliği konularında İslam'ın bakış açısının insanlığa ışık tuttuğu ve Peygamber Efendimizin (SAV) bize on dört asır önce sunduğu bu gibi prensiplerin hiçbir değişikliğe maruz kalmadan aynı saflıkta kalmış olması takdire şayandır.

Özet olarak genel haklar ve insan hakları konusunda Veda Hutbesi'nden çıkarabileceğimiz kavramlar şöyle özetlenebilir:

1	İNSANOĞLUNUN EŞİT OLMASI
2	İNSANLIĞIN BİRLİĞİ
3	KARANLIK VE CEHALET ÇAĞININ SONU
4	İSLAM KARDEŞLİĞİ
5	BARİŞ
6	HAYAT VE MÜLKİYETİN İHLALİ
7	FAİZİN YASAKLANMASI
8	HOŞGÖRÜ VE İTİDAL
9	HAYIRSEVERLİK

BORÇLARIN ÖDENMESİ	10
ADALET	11
TİCARİ ANLAŞMALARDAKİ HİLESİZLİK	12
KADIN HAKLARI	13
KÖLELERE İYİ DAVRANMA	14
NEZAKET	15
NESEP KONUSU	16
AMİRE İTAAT	17

Görüldüğü gibi Veda hutbesi Miladi 632 yılında sadece Müslümanlara değil aynı zamanda tüm insanlığa deklare edilmiştir. Batı zihniyeti insan hakları kavramının kaynağını İngilizlerin kabul ettiği Büyük Hürriyet Deklarasyonuna dayandırmaktadır. Bu bildirge 1215 yılına ait bir bildirgedir. Ardından 1789 yılında ilan edilen Fransız İhtilali'yle birlikte ortaya çıkan İnsan Hakları Beyannamesi yayınlanmıştır. En sonunda Birleşmiş Milletler 1948 yılında hazırladığı İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi son şeklini almıştır. Her ne kadar Batılılar insan haklarının kaynağını 1215 tarihi olarak gösterse de bu tarihten tam 583 yıl önce insan hakları zaten deklare edilmişti.

Dolayısıyla Veda Hutbesi yalnızca Peygamber Efendimizin ashabına yaptığı son bir konuşma değil bilakis İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin ta kendisidir. Selam ve dua ile ...

İslami Ekonomi Projesi'nden alınmıştır. / Ekim 25, 2012

KUR'AN'DAN

Biz Müslümanların hayat kitabı KUR'AN'dır. Allah (c.c) O'nu bize bir hidayet rehberi olarak göndermiştir. O'ndan ayrılırsak helak oluruz. O'na uyarsak saadet buluruz. Geliniz Kur'an'ı Kur'an'dan öğrenelim

Bakara 2: O kitap (Kur'an), onda asla şüphe yoktur. O, muttakiler (Allah'ın emir ve yasaklarına uyanlar) için bir yol göstericidir.

Bakara 41: Elinizdekini (Tevrat'ın aslını) tasdik edici olarak indirdiğime (Kur'an'a) iman edin. Sakın onu inkâr edenlerin ilki olmayın! Ayetleri mi az bir karşılık ile satmayın, yalnız benden (benim azabımdan) korkun.

Nisa 82: Hala Kur'an üzerinde gereği gibi düşünmeyecekler mi? Eğer o, Allah'tan başkası tarafından gelmiş olsaydı onda birçok tutarsızlık bulurlardı.

Araf 204: Kur'an okunduğu zaman onu dinleyin ve susun ki size merhamet edilsin.

Yunus 108: De ki: Ey insanlar! Size Rabbinizden Hak (Kur'an) gelmiştir. Artık kim doğru yola gelirse, ancak kendisi için gelecektir. Kim de saparsa, o da ancak kendi aleyhine sapacaktır. Ben sizin üzerinize vekil değilim. (Sadece tebliğ ile memurum).

İbrahim 1: Elif. Lam. Ra. (Bu Kur'an), Rablerinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa, yani her şeye galip (ve) övgüye layık olan Allah'ın

yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitaptır.

İsrâ 82: Biz, Kur'an'dan öyle bir şey indiriyoruz ki o, müminler için şifa ve rahmettir, zalimlerin ise yalnızca ziyanını artırır.

Kehf 54: Hakikaten biz bu Kur'an'da insanlar için her türlü misali sayıp dökmüşüzdür. Fakat tartışmaya en çok düşkün varlık insandır.

Neml 76: Doğrusu bu Kur'an, İsrailoğullarına, hakkında ihtilaf ede geldikleri şeylerin pek çoğunu anlatmaktadır.

Zümer 32: Allah'a karşı yalan uyduran, kendisine gelen gerçeği (Kur'an'ı) yalan sayandan daha zalim kimdir? Kâfirlerin yeri cehennemde değil mi?

Fussilet 26: İnkâr edenler: Bu Kur'an'ı dinlemeyin, okunurken gürültü yapın. Umulur ki bastırırsınız, dediler.

Haşr 21: Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, muhakkak ki onu, Allah korkusundan baş eğerek, parça parça olmuş görürdün. Bu misalleri insanlara düşünsünler diye veriyoruz.

Kalem 44: (Resulüm!) Sen bu sözü (Kur'an'ı) yalan sayanı bana bırak (kendini üzme). Biz onları, bilmedikleri bir yönden yavaş yavaş azaba yaklaşıyoruz.

HADİS

PEYGAMBERİMİZ DİYOR Kİ

Peygamberimiz her konuda bizim örneğimiz, liderimiz ve öğretmenimizdir. O'nun sünneti Kur'an'dan sonra bizim ikinci temel dayanağımızdır. Aşağıdaki hadisleri okuyalım ve tefekkür edelim.

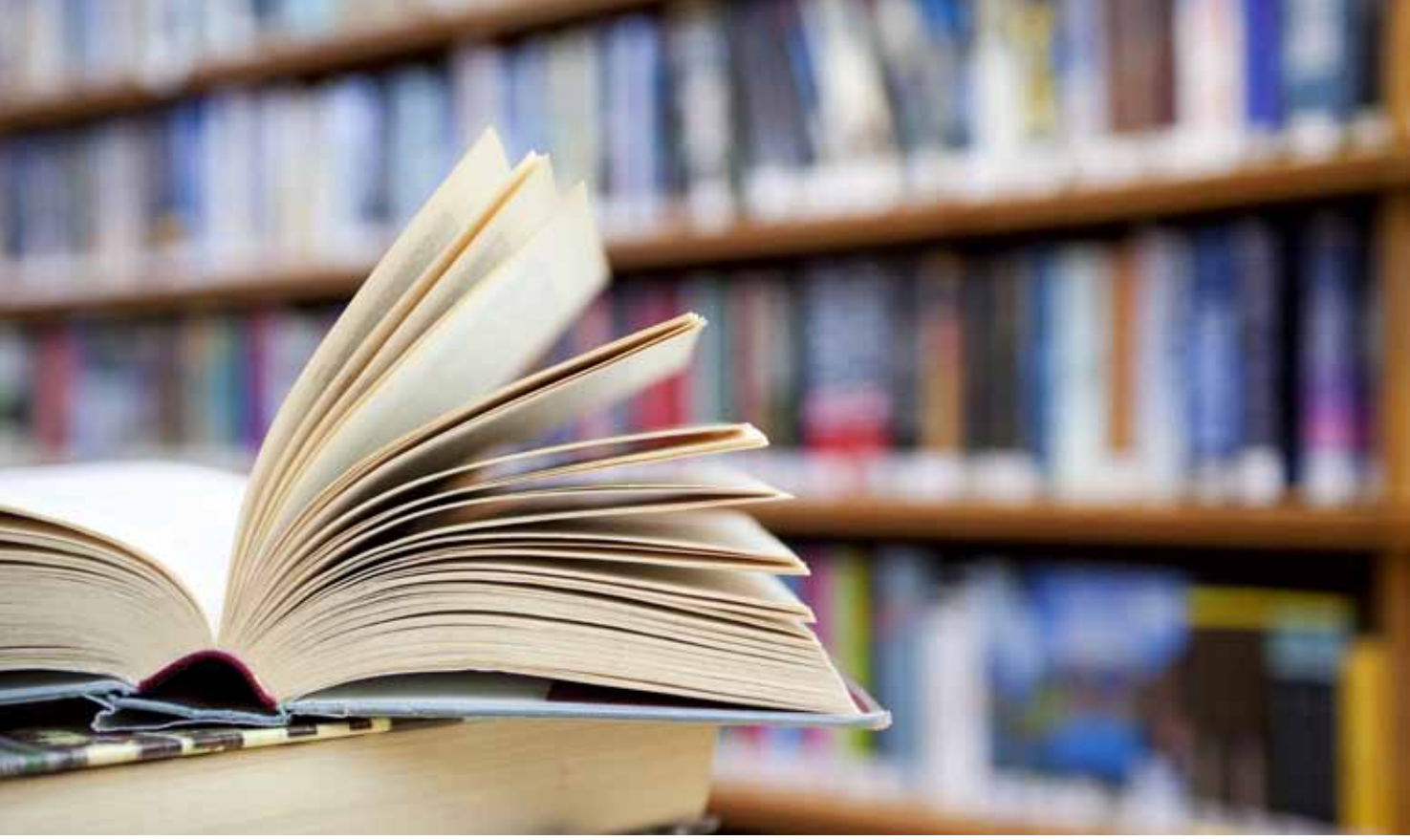
Ebu Hüreyre (r.a) den rivayet edildiğine göre Resulüllah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Allah (c.c) kıyamet gününde üç kişiyle konuşmaz, yüzlerine bakmaz ve kendilerini temize çıkarmaz; onlar için acıklı azap vardır: Biri, yolculuk sırasında ihtiyacından fazla suyu olup da onu öteki yolculardan esirgeyen kimse. Diğeri, ticaret malını ikindiden sonra satarken, onu şu kadar fiyata aldım diye yemin eden, gerçek hiç de öyle olmadığı halde müşteri kendine inanan kimse. Öteki de, Müslüman bir emir sahibine, lidere dünyalık elde etmek için biat eden, kendisine istediği dünyalık verildiği sürece biatinde duran, vermezse biatinden cayan kimsedir." (Buhari, Müslim)

Ebu Hüreyre (r.a) den rivayet edildiğine göre Resulüllah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Allah (c.c) kıyamet gününde üç kişiyle konuşmaz, onları temize çıkarmaz, suratlarına bile bakmaz; onlar için acıklı azap vardır: Bunlar zina eden ihtiyar, yalan söyleyen hükümdar, kibirlenen fakirdir." (Müslim, Tirmizi)

Ebu Hüreyre (r.a) den rivayet edildiğine göre Resulüllah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Müslümanlarla Yahudiler savaşmadıkça kıyamet kopmayacaktır. Yahudi taşın, ağacın arkasına saklanacak, bunun üzerine o taş, o ağaç Yahudi'yi kovalayan kimseye, 'Ey Müslüman! Arkamda bir Yahudi var, gel onu öldür!' diyecek. Yalnız garkad ağacı bir şey söylemeyecek; çünkü o Yahudilerin ağaçlarındandır." (Buhari, Müslim)

Ebu Hüreyre (r.a) den rivayet edildiğine göre Resulüllah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Fırat nehrinin suyu çekilip, aktığı yatakta bulunan bir altın dağı meydana çıkmadıkça ve kurtulup kazanan ben olayım diye birbiriyle çarpışan her yüz kişiden doksan dokuzu ölmedikçe kıyamet kopmaz." Diğer bir rivayet ise şöyledir: "Pek yakında Fırat nehrinin suyu çekilerek aktığı yatakta bir altın hazinesi meydana çıkacaktır. O günü gören kimse, o hazineden kesinlikle bir şey almasın." (Buhari, Müslim)

Ebu Hüreyre (r.a) den rivayet edildiğine göre Resulüllah (s.a.v) şöyle buyurdu: "Allah (c.c) temizdir; sadece temiz olanları kabul eder. Allah (c.c) peygamberlerine neyi emrettiyse müminlere de onu emretmiştir. Allah (c.c) Peygamberlere: 'Ey peygamberler! temiz ve helâl olan şeylerden yiyin, iyi ve faydalı işler yapın!' buyurmuştur. Müminlere de: 'Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yiyin' buyurmuştur." Peygamberimiz daha sonra şunları söyledi: "Bir kimse Allah yolunda uzun seferler yapar. Saçı başı dağınık, toza toprağa bulanmış vaziyette ellerini gökyüzüne açarak: Ya Rabbi! Ya Rabbi! diye dua eder. Halbuki onun yediği haram, içtiği haram, gıdası haramdır. Böyle birinin duası nasıl kabul edilir!" (Müslim, Tirmizi)

EĞİTİM VE DÜNYALAR KAZANMAK - 3

Mustafa AYDIN-Eğitimci

Hepimiz biliriz yavru filin eğitim hikâyesini: Hindistan'da filleri yetiştirmek için, onları küçücükken kalın bir zincirle kısa bir kazığa bağlarlarmış. Tabi bu yavru filin bu zinciri koparabilmesi, kırabilmesi ya da kazığı söküp atabilmesi mümkün değildir. Küçük fil önceleri bundan kurtulmak için tüm gücüyle uğraşır, defalarca dener ama sonucu değiştire-

mez, özgürlüğüne kavuşamaz. Yıllar geçer, fil kocaman olur... Yine küçücük kazığa bağlıdır. Bağlı olduğu kazığın ve zincirin onlarca katına gücü yetebilir artık. Eğitimle uysallaştırılmıştır, bizler gibi. Oysa kafasını bir kez kaldırsa özgürdür. Ama nafile, fil asla böyle bir girişimde bulunmaz. O özgür olamayacağına inandırılmıştır.

Müfredat, ders kitapları ve örnekler tıpkı fil hikâyesindeki gibi. Batılı ilerde, gelişmiş ve üstün iken bizler alt tabaka ikinci sınıf, beceriksiz ve geri. Aşağılık kompleksi içerisinde yetiştirilmiş bireyler: uşak ruhlu. Çünkü efendisini ululaması gerek. Kapitalist dünyanın dini böyle.

Bu aşağılık kompleksinden kurtulmak mümkün değil mi, elbette mümkün. Kendi müfredatımızı, kendi kitabımızı kendimiz inanç ve değerlerimize uygun yazdığımızda elbette mümkündür. Ders kitaplarımızda bilim diye okutulan ne varsa batılı tarafından bulunmuş, bilim denilince Batı

ve Euclides (Öklid), Nicolaus Copernicus, Voltaire, Descartes, Herodot, Isaac Newton, Batlamyus, Johannes Kepler, Hipokrat, Charles Darwin, Albert Einstein, Emile Durkheim vb. karşımıza çıkıyor. Oysa gerçek öyle mi? Batılıların kendi nitelmesi ile karanlık çağlarını yaşayan batı alemi ilmi gelişmeleri nereden almıştı ve niçin bu gerçek özel itina ile gizlenmektedir?

Gerçeği ifade eden batılı ilim adamları da çoktur. Bunlardan Dr. Sigrid HUNKE kitabında dediği gibi: "...Yasaklara ve resmi husumete rağmen Batı; "Şark Ticaretine" açıldığı ilk andan itibaren iktisadi gelişmesine başladı. Bu esnada Batı, teknik, sağlık, hijyen ve devlet organizasyonu bakımından İslam Medeniyeti'nin umumi kültür varlıklarından faydalandı." *

Milli Eğitim'e düşen bu çarpıklığı gidermektir.

*Eğitimimizin asıl meselesi
"ÇOCUKLARIN KALBİNE
NE KOYACAĞIZ?" sorusuna
vereceğimiz doğru cevaptır.*

Bunun için kitaplarda bilimin gerçek öncüleri yerçekimini bulan Razi, Tanjant, kotanjantı ilk kullanan alim Ebul Vefa, Kadızade Rumi, ilk diferansiyel kitabını yazan alim Sabit bin Kura, ondalık kesiri ilk bulan alim Gıyaseddin Cemşid, İmam Gazali, küçük kan dolaşımını bulan İbnün-nefis, Ali Kuşçu, sıfırı ilk kullanan alim Harizmi, Dünya'nın döndüğünü keşfeden ilk alim Biruni, İbn-i Sina, trigonometriyi ilk bulan alim Battani, İbrahim Hakkı Hazretleri, mikrobu bulan Akşemsettin, Lagari Hasan Çelebi, trigonometri kitabını yazan alim Nasiruddin Tusi, Binom formülünü ilk bulan alim Ömer Hayyam, yıldızların yer açıklıklarını ilk ölçen ve cetveli geliştiren alim Cabir bin

Eflah, kanatlarla ilk uçan alim Hazerfen Ahmet Çelebi, ilk göz ameliyatını yapan alim Ammar, retina tabakasını bulan İbn-i Rüşd, sibernetiği ilk kuran, bilgisayarın babası, ilk robotu yapan alim İsmail Ebul-İz El Cezeri, ilk uçağı yapan alim Ebu Firnas, ilk optik temellerini ortaya koyan alim İbn-i Heysem, Sosyolojinin babası İbn-i Haldun, havan topunu ilk bulan Fatih Sultan Mehmet, Atomun parçalanabileceğini ilk bulan, kimyanın babası alim Ebu Musa Câbir bin Hayyan vb. her alandaki ilim ve sanat adamlarımız en doğru ve etkili biçimde anlatılmalıdır.

Eğitimimizi düzenleyen anlaşma Fulbraigt ne zaman fesih edilirse, bunlar gibi çeşitli dayatmalara ne zaman dur denirse o zaman kurtulmaya başlıyoruz denilebilir. Eğitimimizin asıl meselesi sınav sistemi, kitapların devletçe dağıtılması ve dersaneler değildir. Rahmetli "Milli Görüş" lideri Erbakan hocamızın dediği gibi "Çocukların kalbine ne koyacağız?"** sorusudur. Mesele bu soruya doğru cevap verebilmekten geçer.

Birçok şeyler söyleyebilirsiniz, alkışlar alırsınız, iltifatlar görürsünüz, çok beğenilirsiniz. Bir de yanlış tartmayan terazinin olduğu gün işler nasıl olur, hiç düşünüyor muyuz?

Özgüveni tam, uşak değil tam özgür bireyler yetiştirmek için materyalist eğitim anlayışından vazgeçilip "Maneviyatçı Eğitim" anlayışına uygun müfredat ve ders kitapları çocuklarımıza okutulduğunda bu meseleler çözülebilir. Aksi halde "dindar nesil" sözünü tekrar etmekle netice alamaz. Atasözünde dendiği gibi: "Lafla peynir gemisi yürümez."

* Allahs Sonne Über Dem Abendland-Unser Arabischen Erbe (Avrupa'nın Üzerine Doğan İslam Güneşi) Sayfa 364

** Milli Görüş Lideri Prof. Dr. 54. TC Hükümeti Başbakanı Necmettin ERBAKAN ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği Ahde Vefa Anma Programı konuşmasından - 6 Şubat 2010 Cumartesi

KUR'AN'I BİLMEK

Birol DUMAN-Eğitimci

Kur'an-ı Kerim, Allahu Teala'nın birliğini, ilmini, kudretini, hükümlerliğini, mükemmelliğini, noksan sıfatlardan münezzeh olduğunu, kemal sıfatlarını vs. belgeleyen, koskoca kainatın ve insanın sırlarını iki kapağı arasında açık açık izah eden, gayb aleminin ve şahadet aleminin müfessiri, İslam'ın manevi güneşi; bir muhakikinin tabiriyle hem şeriat kitabı, hem dua, hem hikmet, hem kulluk, hem zikir, hem fikir, hem bütün insanın bütün manevi ihtiyacına kaynak olacak çok kitapları kapsayan kutsal bir kitaptır.

İslam aleminde bütün evliya, alim, arif, muhakkik, meşreb ve mezheb sahiplerinin yolunu aydınlatan, hepsine ayrı ayrı yol gösteren kütüphane hükmünde bir kitap olmakla birlikte, bütün muarızlarını ihtiva ettiği ilimler bakımından, te'kidleriyle, hazifleriyle, i'caz, takdim ve tehirleriyle, harfleri kalbetme özelliğiyle, taaccüb yerinde nida ve kesret yerinde killet cümlesi kullanma üslubuyla, teşbih, istiare, tevriye, tecris, mukabele vb. sanat incelikleriyle muarızlarını aciz bırakan, günümüze kadar tahrif edilemeyen ve ebedi-

yete kadar edilemeyecek olan yegane Allah (CC) kelimidir.

Şüphesiz Kur'an gibi ebedi bir mucize varken, İslam'ın hak dini olduğunu ispatlamak için başka delil ve belgeye ihtiyaç duymak gerekmemektedir. Çünkü Kur'an'ın bütün insanlığın ihtiyaçlarını karşılayacak özelliğe sahip olması, gönderildiği andan itibaren ileride meydana gelecek gaybi konulardan haber vermesi ve bunların gerçekleşmesi, yirmi sene içinde belirli aralıklarla gönderilmesine rağmen ayetleri arasında bir zıtlık, muhaliflik bulunmaması, okur yazar olmayan ümmi bir peygambere gönderilmesi ve belagat sanatının zirvede olduğu bir dönemde indirilerek bütün edipleri kendisine benzer bir eser meydana getirme konusunda aciz bırakması yönünden eşsiz bir kelimedir.

Bu kapsamlı ilahi kitaptan tefsir, fıkıh, akaid, kelim, mantık gibi ilimler türemiştir. Bazı alimler sadece tefsir ilmi için bile en on beş civarında ilme ihtiyaç olduğunu ileri sürmüşlerdir. Bunlar lugat, nahiv (gramer), sarf, ıstikak (kelime türetme), mania, bedi, beyan, kıraat, akaid, fıkıh usulü, se-

bebi nüzül, nasih-mensuh, vehbi, fıkıh ve hadis ilimleridir.

Kur'an, önce insanın içindeki çelişkileri izale eder, insanı hakiki ilahla tanıştıırıp, O'na kulluk ettirerek, O'nun dışındaki bütün sahte ilahlara kulluk etmekten kurtarır. Sonra insan herhangi bir şeyhe, alime, arife veya bir başka yol göstericiye intisab etmek isterse daha önce Kur'an tarafından kendisine öğretilen tevhidi bilgi ile ter-cihini yapar. Kur'an'ı bilmeden yapılan intisaplar sallantıdadır ve her an bozulmaya mahkumdur. Ancak Kur'an okurken okuduklarımızın bir çeşit sağlaması niteliğinde çeşitli tefsir kitaplarının açıklamalarıyla okuduklarımızı karşılaştırmak zorundayız. Değişik alimlerin kitaplarına müracaat etmeden Kur'an'ı okuyup yorumlamaya kalkmak çok çeşitli zararlara yol açabilir. Örneğin bir kişi Kur'an'ı açsa ve "Geçekten kafir olanla-rı azap ile korkutsan da korkutmasan da birdir. Çünkü onlar iman etmezler. Zira Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir. Onların gözlerine de bir çeşit perde getirilmiştir ve on-lar için büyük bir azap vardır." (Bakara Suresi, 6-7. ayetler) ayetlerini okusa, okuyan kişide şöy-le bir inanç hakim olabilir: "Demek ki kafirlerin hiçbir suçu yoktur. Allah (CC) onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiş." Halbuki o kişi bu ayeti okuduktan sonra bu ayetle ilgili bir tefsire baksa şu ayeti görecektir: "Sözlerinden dönmele-ri, Allah'ın ayetlerini inkar etmeleri, haksız yere peygamberleri öldürmeleri ve 'kalplerimiz kılıf-lanmıştır' demeleri sebebiyle... -onların kalpleri kılıflı değildir- tam aksine küfürleri sebebiyle Al-lah o kalpler üzerine mühür vurmuştur; pek azı müstesna artık iman etmezler." (Nisa Suresi, 155. ayet) ve anlayacak ki insan işlediği suçtan ötürü kendi iradesiyle kalbine mühür vurulmuştur. Al-lahu Teala'nın mühür vurması, fiilleri gerçekleştirenin kendisi olduğunu, ancak fiile sebep olanın insan olduğunu vurgulamak içindir.

Yine bir alimin açıklamalarını dinleme veya bir tefsir okuma gereği duymayan bir kişi, "Mü'minler ancak, Allah anıldığı zaman yürek-leri titreyen, kendilerine Allah'ın ayetleri okun-duğunda imanlarını artıran ve yalnız Rablerine dayanıp güvenen kimselerdir. Onlar namazlarını

dosdoğru kılan ve kendilerine rızık olarak verdi-ğimize infak eden kimselerdir. İşte onlar ger-çek mü'minlerdir..." (Enfal Suresi, 2-4) ayetleriyle karşılaştıklarında gerçek mü'min olmak için bunların yeterli olduğunu sanabilir. İnsanlara da yalnız bunları tavsiye edebilir. Oysa tefsirlere göz attığında görecektir ki bunlar mü'minin sadece bir kaç vasfıdır, hepsi değildir. Yani bütünün parçala-rıdır, tamamı değildir.

Çağımızda sadece Kur'an'ın mealıyla İslam'ı yaşayacağını iddia eden pek çok sapık türemiştir. Kur'an ilim ehlinin açıklamalarıyla birlikte okunmalıdır.

Çağımızda sadece Kur'an'ın mealıyla İslam'ı yaşayacağını iddia eden pek çok sapık türemiş-tir. Kur'an ilim ehlinin açıklamalarıyla birlikte okunmalıdır. Herhangi bir ayetin inış sebebini, nerede, ne zaman , kim için indiğini, siyak ve si-bakını bilmeden, Peygamber Efendimizin (SAV) o ayet hakkındaki hadislerini incelemeyen ve yine Efendimizin hayatını öğrenmeden, ayetle ilgili dolaylı ve dolaysız diğer ayet ve hadisleri tespit etmeden, o ayet içindeki haziflerin mübteda mı, haber mi olduğunu vb. sanatları bilmeden ayetle-ri yorumlamak yanlıştır.

Kur'an, kendisini tetkik eden ve ihlas ile ya-şayan alimlerle birlikte okunup, uygulandığın-da dünyada huzur ve barışı, ahirette Cennet ve Allah'ın cemalini görmeyi nasib ettiren Allah kelamıdır. Bizleri barışa, sevgiye, kardeşliğe, dü-rüstlüğe, özgürlüğe, birbirimize iyilikte yardıma, kötülüğü menetmeye, huzura, güvene, ibadete, adalete, selamete bu uğurda şehadete, kurtuluşa ve Cennet'e davet ediyor.

Kur'an dünyada mutluluğun, ahirette Cennet'in yegane anahtarıdır. Orjinalini de, mea-lini de, tefsirini de bol bol okuyalım.

OKULLARDA BAHSEDİLMESİ SAKINCALI BİR KAVRAM; ÖLÜM

İbrahim Demirhan / Eğitimci-Yazar

Bir çocuk dergisinde “Şimdi Sen Şakacıktan Ölmüşsün Tamam mı? / Çocuklarda Ölüm Algısı” başlıklı yazıyı görünce “Tamam artık sadece ilahiyatçılar değil alan dışı psikologlar, sosyologlar ve pedagoglar da konunun farkında” dedim.

Çocuklarda ve gençlere yönelik ölüm konusunda yazı yazanları tebrik ediyorum en azından acı ama yeryüzünde günde defalarca yaşanan bu önemli olaydan bahsettikleri için.

Düşünün ‘1970’lere kadar çocukların ölümün açısından korunması ve ölüm hakkındaki bilgiler-

den uzak tutulması ve diğerlerinin kayba verdikleri tepkileri görmemesi gerektiğine inanılır’mış. (<http://www.destegegitimi.com/cocuklarda-olum-algisi.htm> Linke ulaşım tarihi 02.12.13) Bizdeki özellikle sosyetenin rağbet ettiği anao-kullarında ve eğitim kurumlarında dibine kadar laik hava solunduğu için olsa gerek ölüm gibi konulardan da buzdolabı gibi bahsedilir.

Bu konuda kalem oynatan kimi eğitimciler laiklik tutumlarından olsa gerek ölüm konusunda çocuğa bir kandırmaca nasıl uygulanır adeta onu anlatıyor. Bu konulardaki yazılarda ahiret ya da yeniden diriliş konusundan bahsedilmiyor. Çocuklara ölümden bahseden pedagog sıfatlı bu

meslektaşlarımızın kalemlerinden çıkan bu yazılarda bir defa olsun ahiret kelimesi geçmez mi? Hadi inanmıyorsun bari bizim gibi 'ham yobazlara' atıfta bulunup ahiret, cennet v.s diyenler var onlar da yanlış yapıyor diyerek eleştir.

Asıl komedi, bir kısım güzide eğitimcilerimizin "Aman ne ölümü, çocukları demoralize eder sakın bahsetmeyin" demeleridir. Halbuki ölüm çocukların TV'den tutun hayatın her alanında duyduğu ve gördüğü bir gerçek. Kaçmakla ya da çocukların 'Ölüm nedir?' sorusunu geçiştirmekle neyi örtebiliriz ki?

Bizim eğitim sistemimiz adeta hayatın gerçeklerini inkâr üzerine kurulmuş. Yeryüzünde her saniyede gerçekleşen ve zâhiren üzücü bir hadise olan ölüm de bunlardan birisi.

Doğum nasıl bir kaderle takdir-i İlâhî ile oluyorsa ölüm de öyledir.

Bu konuda öğrencilerimden sık sık sorular gelirdi. 'Hocam ölüm niçin var?' 'Öldükten sonra ruhlarımız nereye gidiyor?' 'Kabirde neler oluyor?' 'Biz öldükten sonra kıyameti görecek miyiz?' gibi sualler.

Ölüm aslında dinî anlamda birçok konunun da anahtarıdır.

Ölümü öcü göstermemek lâzım ya da garp kurnazlığı yapıp (Batıda çocuklara yönelik ölümü anlatan kitapların çok zayıf olduğunu gördüm. 'Çıtır Çıtır Felsefe – Hayat ve Ölüm', 'Ördek, Ölüm ve Lale' hatta İslâmî bir yayınevinin—polemiğe girmemek için ismini vermeyeceğim—batıdan tercüme ettiği çocuk ve ölüm üzerine yayınladığı bir tercüme eser başta olmak üzere bir çok örnek verebilirim) hiçbir amelimizden sorulmayacakmışız gibi 'Eh işte gitti, üzülme boş ver, sen yaşımana bak' gibi işi basite indirgememek lâzım.

Ölümün varoluş sebebini çözemeyen, hayatın da anlamını çözemez. Hayatın anlamını çözemeyen ve "Hayatın anlamı nedir?" sorusuna cevap veremeyen hiçbir eğitim sistemi de başarılı

olamaz, mutlu ve huzurlu insanlar yetiştiremez. Özellikle yaşadığı çevrede intihar edenlerin durumu ve niçin intihar ettikleri de İslâmî açıdan öğrencilere izah edilmeli, gereksiz bir hümanizme kaçarak Allah'ın merhametinden fazla bir merhamet gösterisiyle ölümü çocuklara yanlış tanımlamaktan kaçınmalıyız.

Bir de anne babası ölen ya da kaybetmiş çocuklar ise, bu konuda şefkate ve teselliye daha çok muhtaçtır.

MEB müfredatında ölüm konusuna yer vermeli; hatta lise öğrencilerine yönelik, bir yakınları öldüğü zaman yapmaları gerekenlerin sırayla anlatıldığı bir bölüm de Din dersinin muhtevasında yer almalıdır.

Eğitimin bir amacının hayata hazırlamak olduğu sıkça söylenir. Fakat bizdeki eğitim her gün hayatın içinde karşılaştığımız ya da duyduğumuz inkârı imkânsız olan ölüm ve kabir gerçeğini nedense görmezlikten gelmiştir.

Başta Milli Eğitim Bakanlığının ders müfredatında ısrarla ölüm hadisesinden bahsetmekten kaçınılması öğrenciliğimde pek farkına varamadığım, ama öğretmen olduktan sonra gördüğüm ilginç bir durumdu.

Özel eğitimde de durum farksız.

Din Kültürü dersinde bile ölüm başlıklı bir konuya yer verilmemiş olması ilginç değil mi?

Düşünün dünya nüfusunun hemen yarısını teşkil eden çocuklar, yalnız Cennet fikriyle, onlara dehşetli ve ağlatıcı görünen ölümlere ve vefatlara karşı dayanabilirler ve gayet zayıf ve nazik vücutlarında mânevî bir güç bulabilirler ve her şeyden çabuk ağlayan gayet dayanıksız mizaçlarında, o Cennet ile bir ümit bulup mutlu yaşayabilirler. Meselâ Cennet fikriyle der: "Benim küçük kardeşim veya arkadaşım öldü, Cennet'in bir kuşu oldu. Cennet'te gezer, bizden daha güzel yaşar." Yoksa her vakit etrafında kendi gibi çocukların ve büyüklerin ölümleri, o zayıf ve zarif

ruhlu çocukların endişeli nazarlarına çarpması; psikolojilerini, maneviyatlarını paramparça ederek gözleriyle beraber ruh, kalb, akıl gibi bütün duygularını dahi öyle ağlattıracaktır ki, ölümü korkunç bir son ve ayrılık olarak gören ruhları ve zihin dünyaları mahvolup gidecektir.

Yine çokça şikâyet edilen yeni nesil gençliğe bakalım.

Bediüzzaman, bu konuda şöyle der: “İnsanların hayat-ı içtimaiyesinin en kuvvetli medarı olan gençler, delikanlılar, şiddet-i galeyanda olan hissiyatlarını ve ifratkâr (aşırılık) bulunan nefis ve hevalarını tecavüzattan ve zulümlerden ve tahribattan durduran ve hayat-ı içtimaiyenin hüsn-ü cereyanını temin eden; yalnız Cehennem fikridir. Yoksa Cehennem endişesi olmazsa, ‘El-hükmü lil-galib’ kaidesiyle o sarhoş delikanlılar, hevesatları peşinde bîçare zaîflere, âcizlere, dünyayı Cehennem’e çevireceklerdi ve yüksek insanıyeti gayet süflî bir hayvaniyete döndüreceklerdi.”

Allah’a ve ahirete imanın kalpte manevî bir yasakçı bıraktığı ortada, hatta bu anlamda Dostoyevski’nin ‘Tanrı yoksa her şey mübahtır’ sözü de çok manidardır.

Allah’a ve ahirete imanın kalpte manevî bir yasakçı bıraktığı ortada, hatta bu anlamda Dostoyevski’nin ‘Tanrı yoksa her şey mübahtır’ sözü de çok manidardır.

Doğrusu Millî Eğitim Bakanlığında şekilsel bir değişiklik yapıldı ama araziye yansıyan bir zihin devrimi yapmadı henüz. Örneğin şimdi Kuran dersinde din dersi öğretmenleri Kuran’ı abdestli mi abdestsiz mi öğretelim sorusuyla boğuşuyorlar. Talim için v.s olabilir ama abdestli Kuran okumak da bir eğitimidir. Yani bunun abdest bölümü de müfredata konulmalıdır. Bu yüzden okullara

da abdest almaya uygun lavabolu bölümler yapılmalıdır.

Çocuklara TV’de duyduğu, gazetelerde okuduğu; evinde, mahallesinde şahit olduğu şeylerin iç yüzünü okullarda anlatmalıyız. Ölüm konusu bunların başında geliyor.

Dersim’e özür dileyerek tarihî bir açılım gerçekleştiren Başbakan, Fatih projesinin tanıtım toplantısında müfredatın değiştiğinden bahsettiğinde gülümsedim.

Evet, müfredat değişti, ama zihniyet değişmedi. Dersim’den bahsetmeyen bir tarihten tarih dersi, ölümden bahsetmeyen bir dersten de Din dersi olabilir mi?

O zaman Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı’nın ilk işi bu zihniyet devrimini gerçekleştirmektir.

Tüm sendikalar haklı olarak öğretmenlere ek ödeme konusu gibi maaşlarıyla ilgili sorunlarıyla uğraşılıyor. Buna kimsenin itirazı yok öğretmenlere yapılacak her zam hepimizi memnun edecektir ama hakikatlerin üstünü örten bir eğitim sisteminde cebi dolu, sırtı pek bir öğretmen olmaksansa; aç karnına öğrencilerine gerçeği öğreten bir öğretmen olmayı tercih ederim. Şuur sahibi öğretmenlerde bu fedakarlık olduğu müddetçe topluma faydalı öğrenciler yetiştirebiliriz yoksa tam tersi fedakarlığın bittiği yerde eğitim biter.

Hepimizi eşitleyen ölüm üzerine düşünmeli; çocuklarımıza ölümün bir son, bir yokluk, ebedî bir ayrılık olmadığını Kur’ân’ın verdiği örnekler ışığında tabiata ve hayata bakıp, oradan deliller getirerek anlatmalıyız. Çünkü Kuran hayattan kopuk değildir, hayatın içinden örnekler verir ve hayattan kopuk bir din anlayışını da asla kabul etmez.

En büyük ders kitabımız Kur’ân-ı Kerim de şöyle der: “Şimdi Allah’ın rahmet eserlerine bak; ölümünden sonra yeryüzünü nasıl diriltmektedir. Şüphesiz O, ölüleri de gerçekten diriltecektir. O, her şeye Kadir’dir.” (Rum Sûresi: 50)

BEN VE ÖTEKİ

Yunus YAĞMUR- Eğitimci

“Ben” diye başlayan bir konuşmanın içinde, “öteki” sözcüğü söylenmese de kendiliğinden var olmuştur. Anne babasına, kardeşlerine, eşine, arkadaşlarına, tabiata vs. içinde yaşadığı hayattaki her şeye kuşkuyla bakan veya bunlardan menfaat elde etmezse onları önemsemeyen insan modelinin öne çıkarılmasıyla yaşanan bir süreçtir; ötekileştirme. Bu insan modeli ile bireycilik gelişti. Neticede bana hizmet etmeyen, benim için önemi yoktur anlayışına varıldı. Bütün insanlığı kucaklayan, kâinatla bütünleşmiş “biz” kavramını, “ben” kavramıyla değiştirmekle ötekileştirme husumete dönüştü.

Ötekileştirmenin bir sınırı yoktur. Renk farkı, ırk farkı, dil farkı, din farkı, cinsiyet farkı,

bölge farkı, meslek farkı, yaş farkı, iş farkı gibi sayılamayacak kadar konu ötekileştirmenin nedeni olabilir. Biz öğretmenler, siz kadınlar, siz polisler, siyasetçiler, zenciler, sarışınlar, çalışanlar, zenginler, dindarlar, işçi, memur, esnaf, kadın-erkek, Türk, Kürt, Avrupalı, Afrikalı, Aksaraylı, Kırşehirli vb. birçok kavram bilinçaltımıza yerleştirdiğimiz ötekileştirmenin dilimize yansımasıdır. İnsani ilişkilerimizi doğrudan etkileyen bu kavramlara yüklediğimiz anlamlar değişmez öz, dokunulmaz değer, gruplaşma unsuru, saygı ve sevginin temel unsuru olarak sayılıyorsa; kavramlar üzerinden bile olsa ötekileştirmeyi yaşıyoruz demektir. “Ötekileştirme” hem düşmanlığın hem de sömürünün temel kavramıdır. Cemiyeti yiyip tüketen tefrikanın diğer adıdır. Emperyalizm sömürsünü bu kavram üzerinden yürütür. Ülkemiz özelin-

BEN VE ÖTEKİ

de bu sömürü, Sünni-alevi, Kürt -Türk, sağcı-solcu, çağdaş-gerici gibi temelinde ötekileştirme ya-tan kavramlar aracılığıyla gerçekleştirmek istemektedir. Bugün yeryüzünün değişik yerlerinde yaşanan katliamların, işkencelerin, zulümlerin ve gözyaşının akmasının temel nedeni ötekileştirmedir.

Sorumluluktan kaçmanın, suçu ve sorumluluğu üzerinden atmanın en kolay yoludur “ötekileştirme”. Ya da suçluyu kolay yoldan bulmanın diğer yoludur. Yapamadığımız işlerin, bütün kötü gidişlerin vebalini başkasına yükleyerek, işi sırtından atmaya mazeret üretmektir. Şu İsrail olmasa dünya güllük gülistanlık olurdu! Ya da ABD

“Biz” yerine “ben “ kavramının hâkim kılındığı bir anlayışın insanları götüreceği yer elbette ki “ötekileştirme” olacaktır. Farklılıklarımızı düşmanlık vesilesi kılmadan zenginliğe dönüştürdüğümüz gün insanlık adına onurlu bir yaşamın kapılarını araladığımız gün olacaktır. Kendimizi tanımlarken kullandığımız kavramlar insanlığımızın gereğidir aslında. Kullandığımız kavramlar “bizi” oluşturan değerleri oluştururken, bir başkasını dışlayıcı, yaşam hakkını elinden alıcı, düşmanca bir farklılaşmaya sürüklememeli. Tanımlamalarımız dışında kalan diğerleriyle aramıza kesin ve aşılmaz çizgiler çizmeden, iletişime ve saygıya dayalı yaklaşım biçimimizdir önemli olan. Zihnimizde yok edemediğimiz

bir çökse, dünyadaki bütün problemler kendiliğinden çözüldü! Komünistler, faşistler, şeriatçılar, laikler olmasa her şey düzelir! Oysa, karanlığa küfretmek yerine bir mum yakmak daha doğru bir yaklaşım olurdu. Kimi zaman da savaşın ötesinde, iktidar mücadelesinin temel unsurudur. Liberal, sosyal demokrat, demokrat vb. söylemlerle taraftar bulmaya dönük çalışmaların genel adıdır. Bu manada, kan ve gözyaşı üzerine kendilerine iktidar ve servet üretmek isteyenlerin en temel sığınağıdır, ötekileştirme.

ötekileşmeyi, ötekini yok ederek halletmemiz mümkün olamaz. Farklılığımız saygısızlığa, saygısızlığımız nefrete, kinimiz yok edici düşmanlığa dönüşmeden, ötekilere “merhaba” demede acele davranmalıyız. Tarih, ötekini yok etmek isteyen nice savaşlara şahitlik etse de; husumete dayalı tanımlamaların, ötekileştirmeyi ötekileştirmekten başka bir işe yaramadığını yazmaya devam edecektir. Yıkıcı ve yıpratıcı ötekileştirmeden kurtulmanın yolu, Hz Ali’nin “insanlar ya dinde kardeşleriniz ya da yaratılıştan eşlerinizdir” çağrısına uygun evrensel bir anlayış geliştirmektir.

Türk Eğitim Sisteminde Yabancı Etkileri ve Eğitimde ‘Milli’lik

Abdullah İKİNCİ-Eğitimci

Eğitim, bireylere bilgi ve beceri kazandırmanın ötesinde, toplumun yaşaması ve kalkınmasını devam ettirebilecek ölçüde ve nitelikte değer üretmek, mevcut değerlerin dağılmasını önlemek, yeni ve eski değerleri bağdaştırmak sorumluluğunu da taşır. Bu değerler öğrencilerin davranışlarını eğitim yoluyla etkilerler.

I. Dünya Savaşı sonrasında kurulan yeni Türkiye devletinde yapılan yeniliklerde model olarak batı alınmıştır. Yapılan ikili anlaşmalar, ülkemize getirilen yabancı uzmanlar, oluşturulan yerli-yabancı komisyonlar Türk Milli Eğitiminde önemli değişikliklere sebep olmuştur. Türk siyasi hayatında olduğu gibi eğitim sisteminde de en çok etkilendiğimiz ülkelerin başında ABD gelir. Topluma ve geleceğe önemli yansımaları olan bu yakınlaşma ve çalışmalardan bahsederek aysber-

gin eğitim alanında görünmeyen yüzünü tanıtmaya çalışacağız. Aynı zamanda son zamanlarda çokça kullanılan “MEB’de bakanlar değişiyor, sistemler, kitaplar değişiyor ama bozukluklar düzelmiyor, bir türlü eğitimde dikiş tutturulamıyor, istenilen sonuçlar elde edilemiyor” yakınmanın derin sebeplerini ortaya koymaya çalışacağız.

Türk Milli Eğitim sistemi ve onun tarihsel gelişimiyle ilgili yapılan çalışmalarda, değişim olgusunun değişmezliği göz önünde tutulduğunda, en dikkat çekici yön, eğitimin ülkedeki gelişmelerin zaman zaman nedeni olduğu, bazen de sonucu olduğu gibi çok yönlü bir yapı sergilemesidir. Çünkü eğitim insanın içinde yaşadığı toplumun yapısındaki değişimlerden etkilendiği gibi, eğitimde yapılan değişiklikler de sosyal yapıyı yani toplumu etkiler. Bu yüzden de tarihte hiçbir toplumun eğitim düzeni, içinde yaşadığı tarihsel

süreçten soyutlanamaz. Bu süreç ise toplumsal yapıyı oluşturan bütün öğelerin birlikte ve birbirlerini nasıl etkiledikleri ele alınarak çözümlenebilir ve geliştirilebilir. Bunun için tarihimize dönüp bir araştırma ve tahlil yapmamız bundan sonuçlar çıkarmamız ardından dersler çıkarmamız zorunludur.

Osmanlı son döneminde eğitimde birçok atılımlar özellikle II.Abdulhamid döneminde yapılmışsa da Osmanlı son döneminde eğitim müfredatları, okul ve öğrenci sayısı açısından azınlıklara göre çok geri durumdaydı.

Osmanlının Son Döneminde Eğitimde Durum

Osmanlı son döneminde eğitimde birçok atılımlar özellikle II.Abdulhamid döneminde yapılmışsa da Osmanlı son döneminde eğitim müfredatları, okul ve öğrenci sayısı açısından azınlıklara göre çok geri durumdaydı. 1925 yılına gelindiğinde nüfus yaklaşık 12 milyondur. İlk ve Orta Öğretimde yaklaşık 5000 okul vardı. Bu okullarda sadece 360 000 öğrenci eğitim görmekte idi. 1 Üniversite, 3000 yüksek öğretim öğrencisi ve 300 öğretim elemanı mevcuttu. Tüm nüfusun %7 kadarı Arapça okuma biliyordu. Okuma bilenlerin %'i yazma bilmiyordu. Erkek nüfusun % 10'u, kadın nüfusun binde 4'ü kadar okuma biliyordu.

Cumhuriyetin kurulduğu ilk yıllarda, 3 Mart 1924 Öğretim Birliği Yasası'nın kabulüne kadar ülkemizde üç kanallı bir eğitim sistemi bulunuyordu. Bunlar:

1.Mahalle Mektepleri: Ağırlıklı dini eğitim verilen bu okulların ağı, İstanbul'dan başka Anadolu'da il, ilçe, kasaba ve köylere değin uzanıyordu

2.Tanzimat Okulları: Rüştîye (ortaokul), idadi (lise), sultani (lise) vb adlarla anılan okullardı

3.Misyoner Okulları: Bu okullar, yabancı kültürü Türk insanına aşılama için kurulmuş, yabancı dilde eğitim veren kolejler ve azınlık okullarıydı. Bunların sayısı oldukça fazlaydı. Birçok Anadolu şehrinde de bulunmaktadır.

İlk Meclisin Eğitim Hedefleri

1920'de okunan İcra Vekilleri Heyeti programına bakıldığında eğitimin milli şuuru geliştirme, kendine güven duyma, girişim gücüne sahip olma, kendi bünyemize uygun programlar geliştirme gibi hedefleri vardı. İcra Vekilleri Heyeti Programında eğitim ve öğretimle ilgili olarak şöyle denilmektedir:

“Maarif işlerinde gayemiz; çocuklarımıza verilecek eğitimi her anlamıyla dini ve milli bir konuma getirmek ve onları hayat mücadelesinde başarılı kılmak, dayanaklarını kendi öz benliklerinde bulduracak, girişim gücü ve kendilerine güven gibi karakter verecek, üretici bir fikir ve şuuru uyandıracak yüksek bir düzeye ulaştırmak; resmi öğretim ve eğitimi, bütün okullarımızı en bilimsel ve çağdaş olan esaslar ve sağlık kuralları içerisinde yeniden düzenlemek ve programlarını iyileştirmek; milletin var oluş nedenine, coğrafi ve iklim şartlarına, tarihi ve toplumsal geleneklerimize uygun bilimsel ders kitapları meydana getirmek; halk kitlesinden sözleri toplayarak dilimizin sözlüğünü yapmak; bizde milli ruhu artıracak tarihi edebi ve sosyal eserleri bilgili ve yetenekli kimselere yazdırmak; eski milli eserlerimizi kayıtlara geçirmek ve korumak; batının ve doğunun ilmi ve fenni eserlerini dilimize çevirtmek kısaca bir milletin hayat ve varlığını korumak için en önemli etmen olan maarif işlerine özel bir dikkat ve çaba göstererek çalışmaktır” (TBMM ZC, Devre I, Cilt I, s. 241-242)

Mustafa Kemal Paşa konuşmasında, milli bir eğitimin tesisi için neler yapılması gerektiğini, öğretmenlerden ve yeni nesilden beklentilerini ve tavsiyelerini belirterek eğitimde milliliği şöyle vurgulamaktaydı: “Onun için bir milli eğitim

programından söz ederken, varlığımızla hiç de ilgisi olmayan yabancı fikirlerden, doğudan ve batıdan gelebilen bütün etkenlerden tamamen uzak milli özümüz ve tarihimize orantılı bir kültür amaçlıyorum. Çünkü milletimizin dehasının tam gelişmesi ancak böyle bir kültürle sağlanabilir. Gelişigüzel bir yabancı kültürü, şimdiye kadar izlenen yabancı kültürlerin yıkıcı sonuçlarını tekrar ettirebilir. Kültür (bilgi ve fikri üretim) zeminle orantılıdır. O zemin milletin seciyesidir.” “Çocuklarımız ve gençlerimiz yetiştirilirken onlara özellikle varlıklarıyla, haklarıyla, birlikleriyle çelişen bütün yabancı unsurlarla mücadele gereği ve milli fikirleri tam özümseyerek her karşı fikirle şiddetle mücadele ve özveriyle savunma zorunluluğu öğretilmelidir” (ASD I - III, Cilt:II , 2006,s.19-21) demiştir.

Eğitimde Dönüşüm Çalışmaları

Eğitimde ilk köklü değişiklik 1924 te yaşanmıştır. TBMM, Tevhid-i Tedrisat Yasasını çıkarmıştır. Meclis 3 Mart 1924 tarihinde şu gerekçe ile bu kanunu kabul etmiş denilmektedir: “Bir ulus bireyleri, ancak bir eğitim görebilir. Bir ülkede iki türlü eğitim, iki türlü insan yetiştirir. Bu ise, duygu, düşünce ve dayanışma birliği amaçlarını tümüyle yok eder. Yasa önerimizin kabulü durumunda, Türkiye Cumhuriyeti’ndeki her çeşit eğitim-öğretim kurumlarının bağlanacakları tek yer Eğitim Bakanlığı olacaktır. Cumhuriyetin kültür politikasından ve kültürümüzü duygu ve düşünce birliği içinde ilerletmekte görevli olan Eğitim Bakanlığı, müspet ve bütünleşmiş bir eğitim politikası uygulayacaktır” denmiştir. Bu kanunla medreseler kapatılmış, eğitim batı tarzı okullar olarak tek çatı altına alınmıştır. Yeni dönemde eğitimde model alınmak istenen batı ile yakın ilişkiye giren yöneticiler eğitimde rotayı tamamen batıya kırmışlardır. Laiklik adı altında yıllarca uygulanan yasaklar, dini eğitime konulan engeller toplumda derin yaralar oluşturmuştur. Okullarda din eğitiminin yasak olması, okuyan öğrencilerin dinden uzaklaşması halkın okullara karşı ön yargı oluşturmalarına ve okullara öğrencilerini göndermemelerine sebep olmuştur.

Lozan’da yabancı nüfuz ve tahakkümünü yıkmak ve kaldırmak için büyük bir mücadele verip kazanan Türkiye Cumhuriyeti, 1924 bütçesinde yabancı uzman getirmek için bir milyon lira ayırdı. Bu, yeni Türk devletinin o zamanki durumunda büyük bir fedakârlık(!) ve aynı zamanda Batılılaşma kararlılığını gösteriyordu. Bu yıllarda John Dewey, Künhe, Albert Malche, Mis Parker, Philippe gibi uzmanlar raporlar hazırlayarak Türk Milli Eğitimine ışık(!) olmaya çalışmışlardır.

Amerikalı Jon Dewey Eğitime Yön Veriyor

1923 ve 1924 yıllarında Türkiye’ye davet edilen John Dewey çalışmalarından sonra hazırladığı raporunda şu konulara değinmiştir:

- Genel bir eğitim politikası hazırlanmalı, eğitim planlarının gelişigüzel değiştirilmemesi için bir eğitim anayasası yapılmalı, 10-15 yıllık bir eğitim plânlamasına girişilmelidir.

- Eğitim sisteminde fikir olarak çok aşırı olmayan bir merkezîyet uygulama itibarıyla da çok ileri bir merkezsizlik hâkim olmalıdır. (Aşırı merkezîyetçilik eğitimi zamanla rutin bir yapıya dönüştürebilir.)

- Eğitim programları derslerin fazla ayrıntılarına girmemeli; sadece esasları göstermeli, ayrıntıları çevre şartları belirlemelidir.

- Eğitimde amaç yalnız seçkinleri yetiştirmekten ziyade bütün halkı, hayat şartlarının gerektirdiği biçimde eğitmek olmalıdır.

- Ortaokullar yatılı olmalı ve millî birliği sağlayıcı esaslar orada verilmelidir.

- Batı ülkelerine yalnız öğrenciler değil, öğretmen grupları da gönderilmelidir.

- Eğitim için çeşitli ülkelerden kısa süreli uzmanlar getirmelidir. Özellikle yüksek okullar ve üniversite için de öğretmen ve öğretim üyeleri getirtilmelidir.

- Türkiye’nin en önemli ve âcil eğitim sorunu, öğretmenlerdir. Öğretmenler yalnız ders

konularında değil, genel olarak eğitimin ana konusu olan çocuk ve insan üzerinde etraflı bilgiye sahip olmalıdırlar. Öğretmen yetiştiren okulların fiziki şartları diğer okullara örnek teşkil edecek şekilde düzenlenmiş olmalı, bu okulların programları titizlikle hazırlanmalıdır.

•Türkiye eğitim sistemi, birliğe muhtaçtır. Ama birlik yönetimden çok fikrî ve zihnî birlik olarak alınmalıdır.” vb öneriler sunarak eğitimi yönlendirmek, eğitimi ve eğitimciyi batıya endeksli hale getirmeye çalışmıştır. Aynı zamanda medreselerin de kapanmasının fikri altyapısını oluşturmuştur.

Bu yabancı uzmanlarla ilgili o dönemlerde basında sık sık itirazlar olmuş, yazılan eleştirilerde “Bazı yabancı uzmanlar memlekette hiçbir iyi hatıra bırakmamışlardır. Hatta çoğu böyledir. Bunlar devletle imzaladıkları kontratları adeta beynelmilel bir taahhüt şekline sokmuşlardır. Mensup oldukları devletin çıkarları ve siyasetleri için çalışmışlardır. Ancak her şeye rağmen yabancı uzmanlardan yararlanılmasını da bilmelidir. Bu yapılırken yabancı nüfuz ve tahakküme izin verilmemelidir. Az uzman getirilmeli ve iyi seçilmelidir.” denmiştir.

Bu yabancı uzmanlar “kendinize uygun bir eğitim modeli geliştirin” demelerine rağmen bizler hep batının eğitim modellerini kopyala-tercüme et-yapıştır mantığı ile eğitim sistemi ve müfredat olarak uygulamışız. Ancak batıyı örnek alarak ortaya konulan çözümlerin hiçbir tanesi bozulan eğitim sistemini düzeltmeye ilaç olamamıştır.

Sanayisi Olmayan Ülke, Teknik Eleman Yetiştiriyor

Cumhuriyet başlarında bir eğitim uzmanı olarak Türkiye’ye getirilen Dr. A.Kühne “Sizin mesleki teknik okul mezunlarını istihdam edecek bir sanayiniz yok. Önce sanayileşsin sonra o sanayide çalışacak elemanları yetiştirecek okulları kurun” demişti. Türkiye o günden günümüze kadar istihdam oluşturacak sanayi kuruluşlarını kurmadan sadece teknik elemanlar yetiştirdi. Bunlar iş ha-

yatında aktif olarak çalışmayınca da eğitim çarkı ekonomik çarkla bağlantıya geçemedi. Bu gün de çok sayıda teknik okullarımız var ama istenilen verim elde edilemiyorsa bunun sebebini bu tespitlerde aramak lazım. Mezun olan öğrenciyi alanında çalıştıracak sanayinin yoksa açılan okullar diploma vermekten öteye geçmez.

*Rusya tehlikesine karşı
Türkiye’yi yanında tutmak
isteyen ABD, Türkiye ile birçok
ikili anlaşmalar yapmış, bu
anlaşmalar akabinde eğitimde
de önemli değişiklikleri
beraberinde getirecek
çalışmalar organize edilmiştir.*

II.Dünya Savaşı sonrası gerek siyasette ve gerekse eğitimde rota ABD’ye taraf kırılmıştır. Rusya tehlikesine karşı Türkiye’yi yanında tutmak isteyen ABD, Türkiye ile birçok ikili anlaşmalar yapmış, bu anlaşmalar akabinde eğitimde de önemli değişiklikleri beraberinde getirecek çalışmalar organize edilmiştir. Bunun yanında Cumhuriyetin ilk yıllarında olduğu gibi II.Dünya Savaşı’ndan sonra Batıdan bir çok uzman getirterek Türkiye, eğitimde değişimi yaşamaya devam etmiştir. Bu yıllarda(1950-1960) W. Dickman:Halk eğitimi, K.V. Wofford: Köy okulları, John Rufi: Ortaöğretim , L. Beals: Okullarda rehberlik , E.S. Gorvine: Teknik öğretim , E. Tompkins : Ortaöğretim konularında raporlar sunmuştur. Hazırlanan bu raporlar bundan sonraki süreçte eğitimin öncelikleri olarak Milli Eğitimde, uygulanan kanun ve yönetmelikler olarak karşımıza çıkmıştır.

Türkiye- ABD Eğitim ve Kültür Anlaşması (27 Aralık 1949)

Amerikalı senatör Fulbright’in girişimleriyle başlatılan eğitim alanındaki uluslararası değişim

programının 1949 yılında yasalaşması Amerikan propaganda sisteminin önemli bir parçasını oluşturmuştur. 1948 yılından itibaren Türk kamuoyunda adı sıkça duyulan ve Türk Dostu olarak reklam edilen Fulbright, eylemleri ve sözleriyle Türkiye’de yakından izlenmeye başlamıştır. Fulbright’in öncülüğünü yaptığı ve Amerika ile olan siyasal, ekonomik yakınlaşmanın doğal uzantısı sayılabilecek eğitim alanındaki işbirliği son CHP hükümeti döneminde karara bağlanmış, 27 Aralık 1949 tarihinde de Türk- Amerikan Kültür Anlaşması Ankara’da imzalanmıştır (Vatan, 28 Aralık 1949)

Anlaşmayla görünürde amaçlanan, her iki ülkedeki öğrenci, öğretmen, öğretim üyesi ve araştırmacıların ABD ya da Türkiye’de bulunup araştırma yapmalarını sağlamaktır(!) Beyrut’taki Amerikan Üniversitesine bağlı olarak çalışan komisyonun görüntüdeki amacı ise Türkiye’deki eğitim alanındaki insan gücünü (öğretmen, öğrenci, üniversite görevlisi) Amerika’da bilgi, görgü ve ihtisas açısından(!) yetiştirmek olacaktır. Toplam 14 maddeden oluşan ve 13 Mart 1950 tarihinde 5596 kanun numarasıyla mecliste onaylanmış olan bu anlaşma, 18 Mart 1950 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir (RG, 7460, 18116-18117)

Bu anlaşmayla Türkiye’de “Birleşik Devletler Eğitim Komisyonu” adıyla bir komisyon oluşturulmuş, komisyonun para kaynağının (yaklaşık 500 bin Amerikan Doları) Türk Hükümetinin ABD’ye olan borcundan karşılanacağı belirtilmiştir (Madde1). Dördü Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, dördü de Birleşik Devletler vatandaşı olmak üzere sekiz üyeden oluşan komisyonun fahri başkanı Türkiye’deki Amerikan Büyükelçisidir ve bu kişi komisyon başkanını seçme hakkı yanında herhangi bir konuda yapılacak oylamada oyların eşit olması halinde son kararı verme hakkına da sahiptir (Madde 5). Amerikan Büyükelçisi tarafından seçilecek dört komisyon üyesinden en az ikisi Amerikan Dışişleri’nde görevli memurlardan olmak zorundadır (Madde 5). Herhangi bir ek ücret almadan çalışacak olan üyeler, görev süreleri dolduğunda tekrar atanabileceklerdir

(Madde 5). Komisyon tarafından belirlenen bütün harcamalar ABD Dışişleri Bakanı’nın kabul edeceği senelik bütçeye göre yapılacaktır (Madde 3). Ayrıca 10. maddeye göre Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanı uygun gördüğü takdirde komisyonun her husustaki kararlarını gözden geçirme yetkisine sahiptir. Basit bir eğitim ve kültür anlaşması gibi görünen ve üzerinde pek fazla durulmayan bu anlaşmayla -maddeleri dikkatli bir şekilde incelendiği takdirde- Türkiye’nin başkentinde Türk hükümetinin denetimi dışında, bütün karar süreçleri Amerikan hükümeti tarafından denetlenen bir yapının hüküm sürdüğü görülecektir.

Eğitim Komisyonunun Etkileri Zamanla Artmış

Bir ülkede belirli bir dönemde eğitim alanında görülen olumlu ya da olumsuz gelişmelerin sadece dış nedenlerle açıklanamayacağı gibi, ülkedeki gelişmelerin -özellikle günümüzde- dünyadaki genel durumla bağlantısız olduğunu düşünmenin de gerçeklerden uzaklaşmak anlamına geleceği unutulmamalıdır. Eğitimimizde uzun yıllar dış etki devam etmiştir.1990 lı yıllara kadar Amerika etkisi görülürken bundan sonra AB kriterleri eğitimde daha çok etki etmeye başlamıştır. Halen daha bu etki tüm ağırlığı ile devam etmektedir. AB’nin birçok kez önümüze koyduğu ev ödevlerinde(!)maalesef eğitim konuları da yer almaktadır. AB ‘li uzmanların eğitimde yani MEB’de etkin olmaya devam etmekte olduğu bilinmektedir.

Ülkemizde bugün halen daha devam eden Fulbright Eğitim Komisyonu sadece kendi ülkelerine gidecek öğrencileri seçmekle kalmamış MEB’in yapılanmasında, müfredat ve kitapların da hazırlanmasında etki ederek ülkemizin genç nesillerinin yetişmesine de etki etmekte olduğu iddia edilmektedir. Eğitimde gayri milli tutum ve davranışların asıl çıkış kaynağının burası olduğu söylenmektedir. Bazen bakanları aşan durumların olduğu bilinmektedir. Yapılan düzenlemelerde milletin istediği kararların alınmasındaki en büyük engel olduğu bilinmektedir.

AB Normları ile Eğitim Kafeslenmiştir.

Bugün geline nokta sistemlilik ve karmaşa altında kalmış; yarınını bile planlayamayacak kadar programsız ülke haline getirilen ölkemizde artık milli ve yerli eğitim sistemini kurmanın zamanı çoktan geçiyor. Artık yamalarla, batı eğitim sistemini kopyalamakla, batının materyalist, pragmatist, bencil kafayla hazırladığı programları ölkemizde uygulamakla kendimiz olamaya çağımızı eğitimciler olarak anlamaya başlıyoruz. MEB’de büyük sancılar var. Ama gizli eller sanki çözümün olmaması adına çözümsüzlük yumağını büyötmeye çalışıyor. İlerde kurulan ARGE’ler büyük çapta AB projelerini uygulamakla meşguller. Bir grubun yapılanmaya çalışıp egemen olduğu, oluşturulan projelerle çalışmaların para kaynağı olarak gördüğü ARGE’ler asli vazifesine döndürölmelidir. “Milli” bir eğitim sistemi acilen

kurulmalıdır. İsminde “milli” olmakla milli olunmuyor. Kitaplar, programlar, müfredatlar, kazanımlar “milli” olmalıdır.

Eğitimin Anayasası Olması Lazım

En başta MEB’ de bakan değişimine değil zihniyet devrimine ihtiyaç var. Talim ve Terbiye Kurulu başta olmak üzere, Bakanlık Merkez Teşkilatı, ARGE’ler dış etkilere ve baskılardan kurtarılmalıdır. 1990’ lı yıllarda etkisini gösteren 2000’ li yıllar sonrasında başımıza geçirilen AB ağı koparılmalıdır. AB kriterlerini uygulayacağız diye gençliğimizi daha fazla mağdur etmenin anlamı yok. “Milli” bir eğitimi olmayan, kendi medeniyet değerlerini üstün görmeyen çözüm-

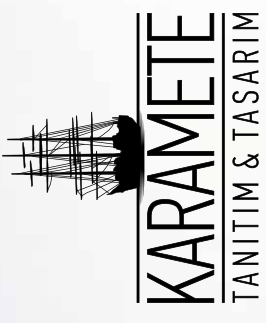
ler MEB’de çözümsüzlüğe ve sıradanlığa devam edecektir. Bu şartlarda MEB’de kim gelirse gelsin, dış etkiler, şartnameler, dayatmalar, standartlar, kriterler devam ettiği müddetçe eğitim sistemi tartışılmaya devam edecektir. Başlatılan projeler milletin istediği ve yarınlarımızı emanet edeceğimiz insan yapısını, eğitimi üretmekten uzak olacaktır.

Bugün geline noktada sistemlilik ve karmaşa altında kalmış; yarınını bile planlayamayacak kadar programsız ülke haline getirilen ölkemizde artık milli ve yerli eğitim sistemini kurmanın zamanı çoktan geçiyor.

Tanzimat’tan günümüze devam eden eğitimde dış etkileri azaltacak sonra ortadan kaldıracak ancak siyasi iradedir. Siyasetin bu kadar eğitimde baskın unsur olduğu, eğitime etki ettiği, müdahalede bulunduğu, merkezileşiliğin eğitimin her alanında egemen olduğu ölkemizde eğitimde bilimsellik, tarafsızlık ve süreklilik olmayacaktır. Siyaset eğitimden elini çekecek sistem gelmelidir. Belediye yönetir gibi MEB yönetilmemelidir.

Eğitim sisteminde tek tipçi, zorunlu, dayatmacı sistemden vazgeçilerek herkesin kabiliyetleri doğrultusunda eğitileceği bir sisteme geçilmesi sağlanmalıdır.

Eğitimde değişimlerin anlık hale geldiği günümüzde 10’larca yıl uygulanacak bir eğitim Anayasasının oluşması gerekir. Böylece hangi hükümet veya bakan gelirse gelsin Anayasaya aykırı hareket etmeyecek, sistemi yerle bir edecek değişikliklere girişmeyecektir.

Hayalinizdeki Dünyaya Açılın

EĞİTİM SİSTEMİMİZ VE DİNDAR NESİL

Nizamettin Kars - Eğitimci

BİMER üzerinden MEB'e, Türk Milli Eğitim Sistemine kaynaklık eden felsefe akımları nelerdir? Programlar geliştirilirken ve Müfredat belirlenirken İslam ilim adamlarından yararlanılmış mıdır? gibi iki soru sormuştum. Sorduğum sorular zor ve çalışmadıkları yerlerden olmalı ki cevap yedi ay sonra geldi. Cevap aynen şöyle:

“İlköğretim (İlkokul, Ortaokul) ve Ortaöğre-

tim kurumlarında uygulanmak üzere hazırlanan öğretim programları incelendiğinde tek bir eğitim felsefesinin temel alınmadığı konu alanı ve içeriğin özelliğine ve amaca göre farklı eğitim felsefelerinden yararlanılmıştır. Ancak ağırlıklı olarak değişim, bireysel farklılıklar, temel bilgi ve becerileri edindirme, verimlilik, iş birliğine dayalı öğrenme, esnek, problem çözme etkili bir şekilde kullanma, demokratik değerler gibi öğeleri esas alan pragmatik eğitim felsefesi temel alınmıştır. Programın temel felsefesine göre

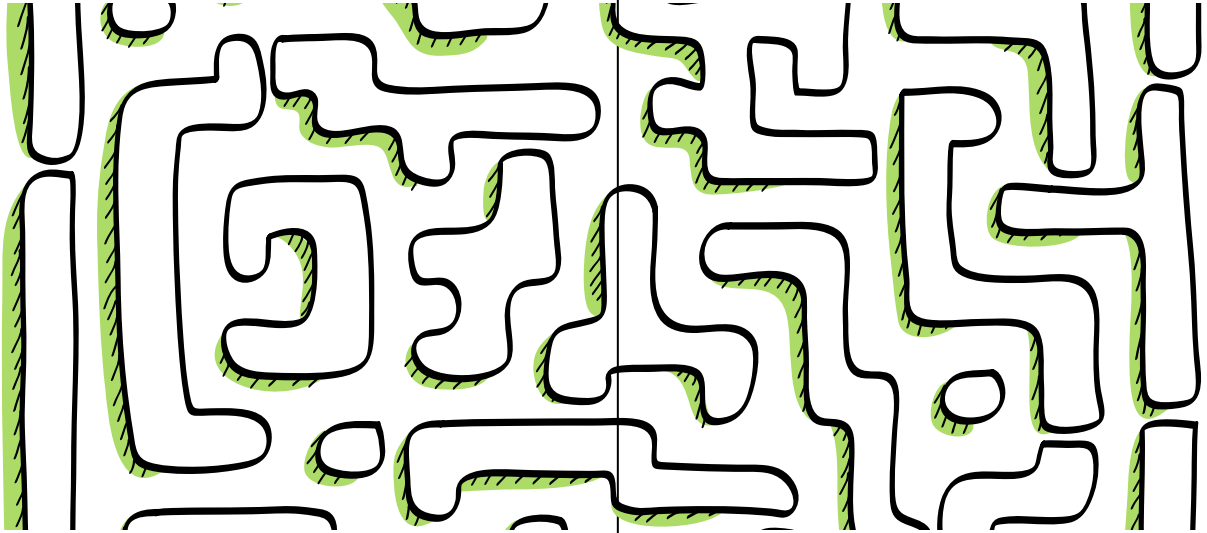
öğretim yaklaşımları, öğrenme öğretme sürecinde kullanılan yöntem ve teknikler, ölçme ve değerlendirme yaklaşımları da değişmiştir.

Programlar; akademisyenler, alan öğretmenleri, program geliştirme uzmanı, ölçme ve değerlendirme uzmanlarından oluşan bir komisyon tarafından geliştiriliyor. Konu alanının özelliğine göre programı hazırlayan ekip geniş bir literatür taraması yaparak programları hazırlıyorlar. Uygun gördükleri eserlerden, kişilerden de yararlanıyorlar.”

Gelen cevapta da görüldüğü gibi eğitim sistemimiz John Deweyci pragmatist ve pozitivist bir

salcılar boşuna sarhoş naraları atmasın!Biz Müslüman camia da sevinç gülcükleri dağıtmasın. Çünkü bu pragmatist ve pozitivist John Deweyci eğitim sisteminde Müslüman dindar yetiştirmek mümkün değil. Ancak Hristiyan,Yahudi,Budist,Mecusi,Şamanist... dindar yetiştirilebilir.

Yaz tatiline gireceğimiz günlerde okul memurumuz bayanlar tuvaletinde bir erkek öğrenci ile bir kız öğrenciyi “Böbrek nakli(!)” yaptıkları sırada basınca erkek öğrenci tarafından palayla kovalanmış, memurumuz canını zor kurtarmıştı.Daha dün boş bir sınıfta onuncu sınıftan bir erkek öğrenci ile bir kız öğrenciyi kucak kucağa “Bademcik

felsefeye dayanıyor.Ve ne yazık ki ne İslam’dan ne de Müslüman ilim adamlarından yararlanılmıştır.

Sayın Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan, bir yıl önce yaptığı bazı konuşmalarında “Dindar bir nesil yetiştirmek istiyoruz.” dediğinde laik ulusalcı güruh adeta bir bardak suda fırtına kopardı. Sağa sola saldırarak, “Nasıl olur da dindar bir nesil yetiştirilir?” naraları attılar.Gösteriler düzenleyerek ortalığı yakıp yıktılar. Biz Müslüman camia ise sevinç çılgınlıkları atarak laik ulusalcılara nispet etmekten geri durmadık. Tabir yerindeyse kendi kendimize gelin güvey olduk. Oysa hem biz hem de laik ulusalcıların gözden kaçırdığı bir detay vardı. Sayın Başbakan “Dindar bir nesil” demişti. “Müslüman dindar dememişti.”Laik ulu-

ameliyatı(!)”yaparlarken yakaladım.Karma eğitimden kaynaklanan bu tip yüzlerce olay her gün yaşanmaktayken nasıl dindar bir nesil yetiştirilebilir ? Gençlerimizin çoğu gusül abdestini bilmiyor.Bilenlerin bir kısmı da abdest almayı gerekli görmüyor.Gençlerimizin yarısından çoğu cünüp gezerken nasıl dindar bir nesil yetiştirilebilir? İlkokul üçüncü sınıf öğrencileri arasından her on çocuktan dokuzu Peygamber efendimizin(sas) ismini dahi bilmezken,her on çocuktan dördü bizi yaratanın Allah(cc) olduğunu söyleyemezken,on öğrenciden ikisi Mustafa Kemal’i peygamber biliyorken, nasıl dindar bir nesil yetiştirilebilir? Öğrencilerin %90’ı yalan söylemeyi alışkanlık haline getirmişken,uyuşturucu ve içki kullanımı on iki yaşına kadar düşmüşken,beşinci sınıftan

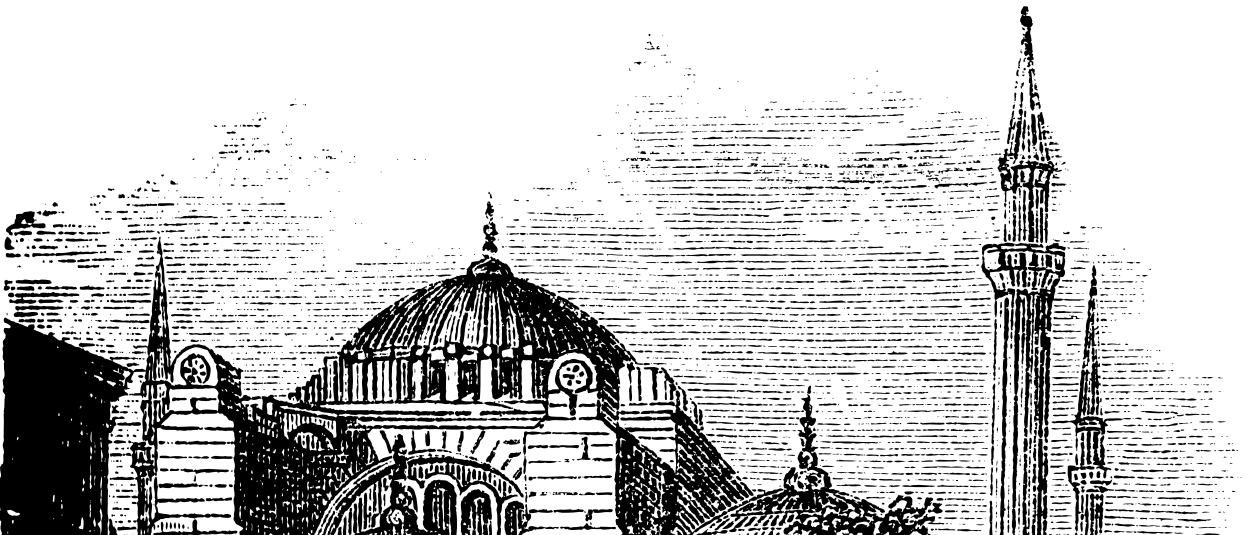
itibaren hemen hemen her çocuk flört hayatı yaşarken, nasıl dindar bir nesil yetiştirilebilir?

***Gerçekten İslam'ı bilen,
yaşayan ve İslam'ı hayatına
kılavuz kılan bir gençlik ve bir
nesil yetiştirmek istiyorsanız
öncelikle eğitim sistemini
değiştirin.***

Eğitimdeki bütün bu sorunlar yetmezmiş gibi bir de son günlerde dershanelerin kapatılması tasarısı tartışılmaya başlandı. Birileri dershanelerin kapatılmasıyla kaybedecekleri arpanın hesabını yaparken, gazetelerinin tiraj kaybetme korkusundan,cülusu kesilmiş Yeniçeri edasıyla kazan kaldırıp yaygara koparıırken tasarıda ki bir maddenin tehlikesini sadece Milli Gazete gündeme taşıdı.Buna göre;Tasarıda 5580 sayılı Özel Eğitim Kurumları Kanununun "Azınlık Okulları:Rum,Ermeni ve Musevi azınlıklar tarafından kurulmuş, Lozan Antlaşması'yla güvence altına alınmış ve kendi azınlığına mensup Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrenciler..."maddesindeki Kendi azınlığına mensup ibaresi,Müslüman çocuklar ile Gayrimüslim çocukların kaynaşmasını engellediği gerekçesiyle kaldırılıyor.Gözden

kaçan bu düzenlemeyle Müslüman çocukların azınlık okullarında okumasının önü açılıyor.Bu düzenleme, bu eğitim sisteminde Müslüman dindarı yetiştiremeyeceğini anlayan hükümetin hiç değilse Ortodoks,Protestan ve Musevi dindarı yetiştirme çabası olarak mı algılanmalı?

Sayın Başbakanımıza sesleniyorum; gerçekten İslam'ı bilen, yaşayan ve İslam'ı hayatına kılavuz kılan bir gençlik ve bir nesil yetiştirmek istiyorsanız öncelikle eğitim sistemini değiştirin. Program ve müfredat geliştirmede Kur'an-ı referans alın.Müslüman ilim adamlarının eserlerinden faydalanın. AB müktesebatındaki istekleri reddedin. Gerek AB ve gerekse ABD ile yapılan eğitim işbirliklerinden vazgeçin. Bizzat Milli Eğitim Bakanının "Derin Milli Eğitim" olarak gördüğü Talim Terbiye Kurulunun yapısını da tamamen değiştirmeniz gerekiyor.TTK'nin ne kadar derin olduğunun hesabın bizler yapacak değiliz.Bunun hesabını hükümetin ve sizin yaparak Kurulu bu derinlikten kurtarmanız gerekiyor. Talim Terbiye Kurulunu Siyonizm'e köle olmuş zihniyetlerden arındırarak, inançlı kadroları göreve getirmelisiniz. Karma eğitimden vazgeçin. Aksi taktirde çocuklarımız "Doktorculuk" oynamaya devam edecek (!) ve Dindar bir nesil yetiştirme isteğiniz ve hayaliniz suya düşecektir. İşte bütün bunlar yapılırsa ancak o zaman "Müslüman Dindar bir nesil yetiştirilebilir."

Milli
Gövrüş

HERKES ŞUURLU ÖĞRETMEN OLAMAZ!

Muharrem Çelik Ressam -Eğitimci

Bunlar da 'şuurlu' öğretmenlermiş Tarih 24 Kasım 2006. Türkiye'de gündem Şuurlu Öğretmenlerin Öğretmenler Günü kutlama programı. Baş aktör kartal medya. Suçlu grup ise bir grup Şuurlu Öğretmenler Derneğinin yöneticileri. Programın başrolünde de Muharrem ÇELİK. Haftalarca konuşulup çizildi bu konu. İlk defa yazıyorum o gün ki yapmak istenilen tuzağın bizlere yansımısını. Aradan tam 7 yıl geçti, Şuurlu Öğretmenlerin kutladığı bu program için yapılanlar bugün ülkemizde komik olarak görülmekte.

Kısaca siz sevgili okuyucularıma ve gönüldaşlarıma programı kabahat içeren boyutunu hatırlatmak istiyorum. Şuurlu Öğretmenler Derneği Şanlıurfa Şubesi Şair Nabi Kültür Merkezinde inançları doğrultusunda üyelerine öğretmenler günü kutlama programı tertiplemişti.

Gelen misafirlere gül suyu ikram edilmiş, program açılışı Kur'an-ı Kerim tilavetiyle başlamış yerine göre bazı bayanlar 2. katta oturmayı tercih etmiş bazıları da alt katta oturmayı tercih etmişlerdi. Başörtülü bir bayan öğretmen rolü canlandırılmış, hizmet uğruna canından olan öğretmenün üzerine dernek bayrağı atılmış ve gece-

HERKES ŞUURLU ÖĞRETMEN OLAMAZ

nin finalinde de standap görevi ile canlandırmış Muharrem ÇELİK sahne almıştı. Öğretmenlerin sıkıntılarını dile getirmek için okulda yaşadığım bir olayı anlatarak ben de çağdaşım cümlesini kullanmış öğretmenlerin yersiz tedirginlikleri ve kelimelerin telaffuz ederken dikkatli olmadığını anlatmak üzere okula gelen okul müdürünün eşinin Atatürkçü Düşünce Derneğinin başkanymış algılamasının öğretmenlerden oluşturduğu komik görünümü ve öğretmenlerin add diyecekleri yerde adç'liler geldi olayını sahnede sergilemişti.

Bu olayı hala dün yaşamış gibiyim gözümün önünde hala. Büyük bir suç işlemiş, ülkeyi satmış ve bölmüş edasıyla gazetelerde manşet oluyor, birçok ulusal televizyonun ana haberin birinci gündem konusu şuurlu öğretmenlerin yaptığı program oluyor hatta gündem olarak CHP İzmir milletvekili tarafından meclise taşınıyor. Amaç açık, mevcut hükümeti yıkmak. Ergenekon ve Kemalist düşünceleri çıkarlarına kullanan bir grubun isteklerini ulaşması için bu program güzel bir günah keçisi idi. Ama tutmadı, çünkü programı yapan kişiler sağlam bir imana sahip niyetleri açık kişilerdi. Hiç ummadığımız ve tanımadığımız yazarlar, gazeteler, TV'ler kinlerini kismaya başladılar. Tabi bizim mahalleden de ufak tefek karşılıklar verildi. Genel merkezimiz bu konuda açıklama yapmamamızı, bunun bir tuzak oyunu olduğunu ve bu konuda hukuk ve yasalar çerçevesinde gereken cevapların verileceğini bildirmişler idi.

Allah'a şükürler olsun o günler suçlanıyor. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Hüseyin ÇELİK malum medya grubunu ve Ergenekoncuları susturmak adına bizlere kınama verme mecburiyetini duyuyordu.

Bu cezayı aldığımızda çok sevinmiş çünkü mahşer gününde Rabbimiz'in bize soracağı benim için dünyada ne sıkıntılar çektin sorusuna Yarabbi senin için haksız yere de olsa kınama cezasını aldık diye bilecek sevinciyle cezayı çok da kafamıza takmadık. Çünkü biz her şeyin Allah'tan

olduğunu bilip iman edenleriz.

Bizler İslam tarihinde hicretten önce Medine'ye gidip de eğitim veren ilk İslam öğretmeni Musab bin Umeyr'in inancını ve imanını taşıyor ve onun gibi de hizmet vermeyi çok arzuluyor, hatta şahadet nasip olmasını yürekten arzuluyoruz.

Musab bin Umeyr çok zengin bir aile çocuğu olmasına rağmen İslamı tercih edip bu uğurda bütün varını yoğunu feda etmişti. Uhud harbinde Peygamber Efendimizin ordusuna öncülük edip önce sağ kolu sonra sol kolunu kaybedip İslam sancağını göğsüyle tutuyor. Şehit olunca kefeni bedenine yetersiz geliyor. Baş kapatılırken ayakları otlarla kapanıyor. O da bir öğretmen idi, inancı ve imanı uğruna seve seve malını canını Allah'a verdi. Bizler bize oynanan bu iftira ve tuzaklar karşısında daha çok inancımıza sarılıp öğrencilerimize hizmet etmeyi adeta ibadet aşkıyla yerine getirmeye başladık. Toplumda hiçbir itibarımızı yitirmedik, hatta izzet sahibi olduk. Çünkü toplumumuz inancı gereğince her zaman mazlumun yanında, zalimin karşısında olmuştur. Yaşadığımız bu olayda da yanımızda yer almış bizlere hem ziyaret akımlarını başlatmış, telefonlarımız bir an olsa da susmamıştı.

O günlerde Allah'ın emriyle çok kötü bir has-

talık sürecini geçirdiğimden dolayı bu haberlerin de hastalığımı artıracaklarını düşünen dostlarımız bu anlamda ilgilerini kesmediler. Dönemin valisi program valilikle alakası yok diye basın açıklaması yapıp koltuğunu sağlama alırken dönemin ŞRT'si de aynı haberi günde 2 defa vererek konunun gündemde kalmasını sağlamaya çalışıyordu. Birçok kişi de basın açıklamaları yapıyor bu arada.

Öğretmenlik mesleğinin kutsal olduğu tüm toplum tarafından bilinir ve kabul edilir. Hatta öğretmenliğin Peygamber mesleği olduğu ortaya konulur. Öğretmen çocuk için her şeydir.

Belirli güçler de yanınızdayız diyerek siyaset yapmaya çalışıyorlar. Olan bitenleri sessizlikle izliyoruz. İfademizi almaya gelen müfettişlerin suçsuz olduğumuzu kendileri de belirtiyor, savcılık programı incelemeye geldiğinde hiçbir suç unsuru bulamıyordu. Çünkü söylenenler ortadaydı. Atatürkçü Düşünce Derneği ile alay ettiğimiz, malum medya tarafından öne sürülüyor ve programın çağdaşlığa aykırı olduğu iddia ediliyordu.

Senaryo esnasında başörtü takmanın suç olduğu bir günden, gerçek hayatta başörtüsünün serbest olduğu bir gündeyiz. Meslektaşlarımız inancı doğrultusunda giyiniyor. Bu serbestlik belki de o günkü programımızda ve gerçekte yaşananların ödediği bedeller sonucu, sahnelediğimiz şehit öğretmenin arzusudur. Şimdi Mehmet Ali BİRAND nerede acaba? Bunlar görevden alınmalı, çocuklarımız bu yobazlara teslim edilmemeli diye habere yorumlar yapıp bazı güçleri göreve çağırıyordu. Mahşer gününde Allah'ın karşısına çıktığımızda kendisini nasıl savunacak? Benden

nasıl helallik alacak ki? Ne ona, ne de onun gibi bize saldırmaya çalışan kişilere bu konuda hakkımı helal etmeyeceğim. Özellikle de bu haberin bu şekilde çarpıtarak servis eden sözde arkadaşımı hiç unutmayacağım.

Öğretmenlik mesleğinin kutsal olduğu tüm toplum tarafından bilinir ve kabul edilir. Hatta öğretmenliğin Peygamber mesleği olduğu ortaya konulur. Öğretmen çocuk için her şeydir. Bir de imanlı öğretmen olunca çocuğun hayatına ciddi anlamda yön verir onu her açıdan geliştirir. Böylece çocuğu Allah'a, topluma ve ailesine hizmetkâr kılar.

Günümüzde inançlı olmayan, inançlı olup da şuur kavramını bünyesinde barındırmayan öğretmenlerin neler yaptığını zaman zaman haberlerde duyuyoruz ve çok üzülüyoruz. Allah onlara da hidayet versin. Şuurlu öğretmenliğin bir şeref olduğunun, herkesin şuurlu öğretmen olamayacağına altını çizmek istiyorum.

Allah gani gani rahmet eylesin Prof Dr. Necmettin ERBAKAN, Şuurlu Öğretmenler Derneğini kurdururken toplumunu çok iyi tanıdığı için olmalı ki bu dernekte yetişecek öğretmenlerin gerçek manada topluma hizmet edeceği planı ve programını iyi yapmıştır.

Bugün ülkemizde eğitim anlamında yapılan en ufak yanlışlığın üzerine giden düzeltilmesi için çalışan ve bunu dert edinen Türkiye genelinde Şuurlu Öğretmenler Derneğidir. Bu derneğin üyesi olmaktan şeref duyuyorum. Dünyada başımıza ne gelirse her şeyden Allah'ın haberdar olduğunu ve Allah'ın sevdiği kullarını hiçbir zaman yalnız bırakmayacağını biliyorum. Musab bin Umeyr'in ve İslam Peygamberi, Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed Mustafa (S.A.V) yolunda son nefsimize kadar yürüyeceğimizi belirterek, tüm eğitim camiamızın öğretmenler gününün hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sevgilerimle....

SÖZÜN GÜCÜ

Aydın FERŞADOĞLU

“Faraza, bir zaman tünelinden geçirilip, Asr-ı Saadet dönemine ve Bedir tepesine bırakılan kimse, bir tarafta Aleyhisselâtu vesselâm Efendimiz, arkasında iman ordusu, karşı tarafta ise, Ebu Cehil lain ve küfür ordusu olduğu halde, Bedir harbinin yapıldığını görse;

1-Hangi bahane ile olursa olsun, Ebu Cehil’in safına katılsa, ona arka çıksa ve alkışlasa küfrünü izhar etmiş olur.

2-Veya, “Allah, Hakka yardım etsin” deyip, hiçbir tarafa tabi ve taraf olmadan yerinde otursa, o zaman da münafıklığını ispat etmiş sayılır. Zira, bu söz “Hangi taraf haklı, pek bilemiyorum, Hz. Muhammed’in haklılığından da şüphe ediyorum.” anlamına gelir.

3-Şayet bu manzara karşısında “Ya Rabbi, Resulüne ve ashabına yardım et.” şeklinde dua etmekle yetiniyor ve yerinde duruyorsa, bu halde de fasık (günahkâr ve gayretsiz) bir Müslüman olduğu ortaya çıkar.

4-Yok eğer, bu durumu görür görmez “Resulullah’ın ayağına diken batacağına benim gözüme ok saplansın.” diyerek yerinden fırlıyor ve bağırsakları çalılara takılsa bile İslam’ın safına katılmak ve Allah yolunda vuruşmak üzere koşuyorsa, o takdirde gerçek bir mümin olduğunu kanıtlamış olur.”

Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN

Milli Görüş Lideri

ÖĞ-DER

ŞUURLU ÖĞRETMENLER DERNEĞİ

**“MADDİ VE MANEVİ KALKINMAMIZIN
TEMİNATI SALİH NESİLLER İÇİN”**

YARATAN RABBİNİN ADIYLA

“OKU!”

Önce Ahlak ve Maneviyat

ZAMAN ÖĞ-DER'DE BÜTÜNLEŞME ZAMANI

**TOPRAK AYAĞIMIZIN ALTINDAN KAYMADAN
ŞUURLU NESİLLER YETİŞTİRMEK İÇİN GÜÇ BİRLİĞİ VE İŞ BİRLİĞİ YAPALIM**

HESAP NUMARALARI

ÜYE OLMADAN, KATKIDA BULUNMADAN OLMAZ.

TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI BALGAT ŞUBESİ / IBAN: TR 66 0020 6000 8200 2804 0000 01

KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI BALGAT ŞUBESİ / IBAN: TR 91 0020 5000 0005 4841 7000 01

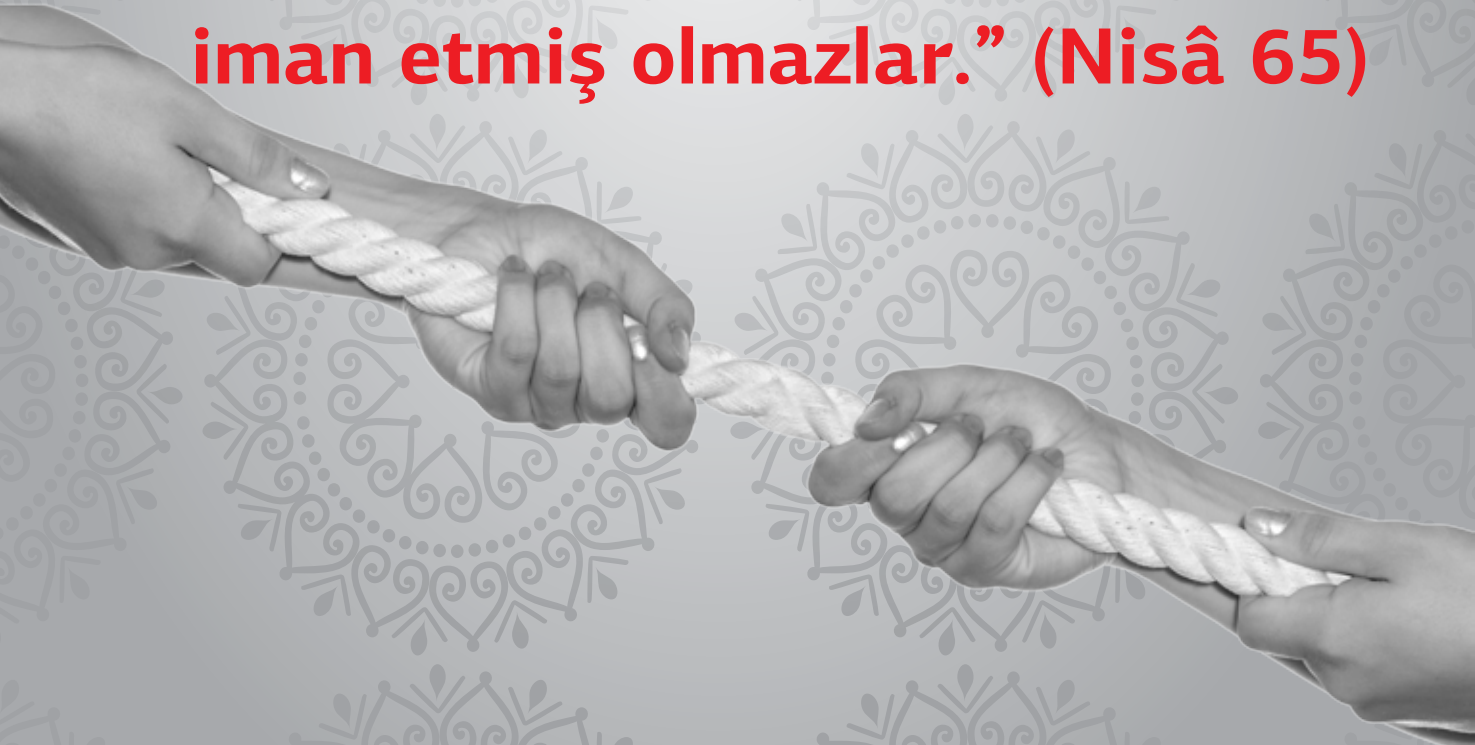
POSTA ÇEKİ HESABI: ÖĞDER ŞUURLU ÖĞRETMENLER DERNEĞİ: 55 302 04

Ziyabey Cad. 4. Sk.No : 2/1 BALGAT / ANKARA

TEL: 0 (312) 286 18 83 • FAX: 0 (312) 287 61 80

WEB: www.ogder.org • e-posta: info@ogder.org • suurluogretmenler@gmail.com

“Hayır, Rabbine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiğin hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam anlamıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar.” (Nisâ 65)

Millî Şuur Dergisi

“ Önce Ahlak ve Maneviyat ”

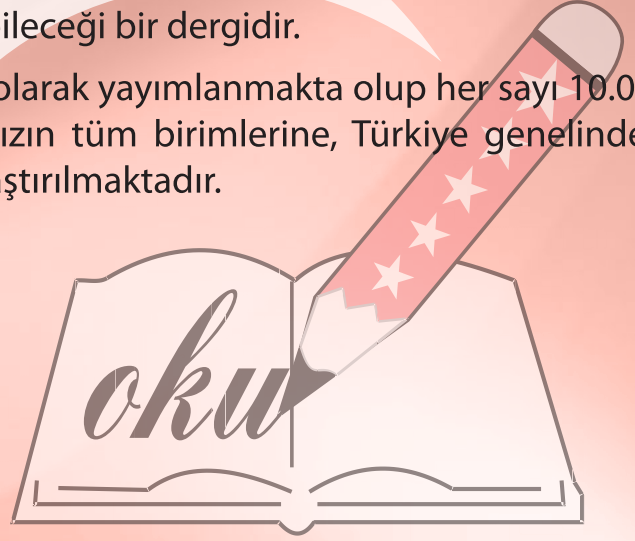
Millî Şuur Dergisi, eğitim, kültür ve araştırma dergisi olarak **Şuurlu Öğretmenler Derneği**'nin (ÖĞ-DER) bir yayın organıdır. Dünya görüşü, yayın ilkeleri, dile getireceği konular bakımından “Önce Ahlak ve Maneviyat” çizgisinden, ifrat ve tefrite düşmeden, yayınlanmaktadır.

Başta eğitimcilerimiz olmak üzere, veliler, öğrenciler ve eğitim-öğretimle ilgilenen her kesimin rahatlıkla okuyup faydalanabileceği bir dergidir.

Dergimiz 3 aylık periyotlarla, yılda 4 sayı olarak yayımlanmakta olup her sayı 10.000 adet basılmaktadır. Millî Eğitim camiamızın tüm birimlerine, Türkiye genelindeki şubelerimiz aracılığıyla ücretsiz olarak ulaştırılmaktadır.

Dergimizin Reklam Tarifesi:

Arka Kapak	: 3.000 TL + KDV
Arka İç Kapak	: 2.000 TL + KDV
Ön İç Kapak	: 2.000 TL + KDV
İç Sayfalar	: 1.000 TL + KDV

Dergi Ebadı	: Net 19.5 X 27.5 cm
	Her tarafından 3'er mm traş payı dahil toplam 20.1x28.1cm (Dergimizin Reklam Boyutları Tam Sayfadır.)

Reklam Sorumlusu : Mustafa DEMİR
İrtibat Tel: 0 505 403 15 15

